Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 13. Warszawa, dnia 2 maja 1928 r. Rok X.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną gr. 90, poleconą 1 zł. 30 groszy. Prenumerata kwartalna 5 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. wewn. 24, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20.

Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego" Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę na kwartał II-gi r. b., która wynosi zł. 5.00.

Przepisy ogólne.

177.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o postępowaniu administracyjnem.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

Art. 1. Postanowienia rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie do postępowania we wszystkich sprawach z zakresu prawa administracyjnego, załatwianych przez władze i urzędy administracji państwowej i samorządu terytorjalnego, o ile rozporządzenie to nie przewiduje wyjątków.

II. Właściwość.

Art. 2. 1. Właściwość władz rzeczową i miejscową ustala się na podstawie przepisów o ich zakresie działania, a następnie na podstawie innych przepisów.

2. Władza powinna z urzędu przestrzegać swej właściwości rzeczowej i miejscowej.

3. Jeżeli wniesiono podanie do władzy niewłaściwej, winna ona niezwłocznie podanie to skierować do władzy jej zdaniem właściwej z równoczesnem zawiadomieniem o tem wnoszącego, lub zwrócić mu podanie ze wskazaniem tej władzy.

Art. 3. 1. Jeżeli obowiązujące przepisy nie określają właściwości miejscowej, wówczas ustala się tę właściwość:

a) w sprawach dotyczących nieruchomości — podług miejsca położenia nieruchomości;

b) w sprawach dotyczących prowadzenia przedsiębiorstwa lub jego zakładu — podług miejsca, w którem przedsiębiorstwo lub zakład są, mają być, albo były prowadzone;

c) w innych sprawach — podług miejsca faktycznego zamieszkania w kraju strony lub jednej ze stron, a mianowicie strony obowiązanej; jeżeli żadna ze stron zamieszkania w kraju nie posiada, podług miejsca pobytu jednej z nich; jeżeli strony przebywają zagranicą, podług ostatniego wiadomego miejsca zamieszkania jednej ze stron w kraju; wreszcie — podług miejsca, w którem wynikła sprawa.

2. Jeżeli jednak w sposób wskazany właściwość miejscowa ustalić się nie da, wówczas władzę miejscowo-właściwą wyznacza naczelna władza rzeczowo-właściwa.

Art. 4. Jeżeli właściwości rzeczowej w sposób, przewidziany w art. 2 ust. 1 ustalić się nie da, albo jeżeli obowiązujące przepisy przewidują właściwość władz już nieistniejących, a nie można ustalić, kto przejął ich uprawnienia, wówczas właściwą jest w I instancji powiatowa władza administracji ogólnej, w II instancji — wojewódzka władza administracji ogólnej.

Art. 5. 1. Spory o właściwość rzeczową lub miejscową między władzami administracyjnemi, mającemi wspólną władzę przełożoną, rozstrzyga najbliższa wspólna ich władza przełożona.

2. Spory o właściwość między władzami mającemi różne władze przełożone rozstrzyga: między władzami powiatowemi właściwy miejscowo wojewoda, po uprzedniem porozumieniu się z kierownikiem zainteresowanej władzy II instancji; między władzami wojewódzkiemi — Minister Spraw Wewnętrznych po uprzedniem porozumieniu się z zainteresowanym ministrem; między ministrami — Rada Ministrów.

3. Ten sam tryb postępowania ma zastosowanie w wypadkach, w których uzasadniona jest właściwość dwóch lub więcej władz.

4. Przepisy artykułu niniejszego mają zastosowanie do sporów o właściwość między władzami samorządu terytorjalnego, lub też temi władzami a władzami administracyjnemi państwowemi, z tą zmianą, że, o ile chodzi o spory władz samorządowych między sobą w sprawach własnego zakresu działania, decyzja należy do właściwych władz nadzorczych nad samorządem; w innych wypadkach rozstrzyga starosta, wojewoda względnie Minister Spraw Wewnętrznych.

5. Przepisy poszczególnych ustaw, przewidujące załatwianie spraw przez władze w porozumieniu ze sobą, pozostają nienaruszone.

Art. 6. Gdy między władzami toczy się spór o właściwość, lub gdy uzasadniona jest właściwość kilku władz, a zwłoka w załatwieniu grozi niebezpieczeństwem, wówczas każda z władz winna przedsięwziąć w obrębie swego zakresu działania konieczne czynności, zawiadamiając o tem inne władze.

III. Wyłączanie urzędników administracyjnych.

Art. 7. 1. Urzędnik powinien się wyłączyć:

a) w sprawie, w której sam jest stroną, albo pozostaje do strony w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy oddziaływa na jego osobiste prawa i obowiązki;

b) w sprawie żony, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia włącznie, rodzeństwa i ich dzieci;

c) w sprawie swych rodziców przybranych, dzieci przysposobionych oraz osób, będących pod jego opieką lub kuratelą;

d) w sprawie, w której był lub jest pełnomocnikiem jednej ze stron;

e) w postępowaniu odwoławczem, jeżeli brał udział w niższej instancji w wydaniu zaskarżonej decyzji;

f) w sprawie, z powodu której wdrożono przeciw niemu dochodzenie wstępne, postępowanie dyscyplinarne lub karno-sądowe.

2. Przełożony może wyłączyć podwładnego urzędnika, jeżeli uzna to za potrzebne ze względu na interes publiczny.

Art. 8. W wypadkach wyłączenia urzędnik powinien być bezzwłocznie zastąpiony przez innego, a do tego czasu ma przedsiębrać tylko te czynności, które nie cierpią zwłoki.

IV. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy.

Art. 9. 1. Osobą interesowaną jest każdy, kto żąda czynności władzy, do kogo czynność władzy się odnosi, lub też czyjego interesu czynność władzy choćby pośrednio dotyczy.

2. Osoby interesowane, które uczestniczą w sprawie na podstawie roszczenia prawnego lub prawnie chronionego interesu, są stronami.

3. Wszystkie przepisy dotyczące osób interesowanych odnoszą się również do ich prawnych zastępców.

Art. 10. Zdolność prawną i zdolność do działań prawnych osób interesowanych ocenia władza według prawa cywilnego, o ile przepisy administracyjne w poszczególnych wypadkach nie stanowią inaczej.

Art. 11. Osoba interesowana może do zastąpienia siebie upoważnić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie.

Art. 12. 1. Pełnomocnikiem może być osoba własnowolna, o ile poszczególne przepisy prawne nie stanowią inaczej.

2. Oprócz pełnomocnictw, sporządzonych lub poświadczonych w urzędach i przez notarjuszów, są dopuszczalne również pełnomocnictwa prywatne, o ile ich wiarogodność nie budzi wątpliwości.

3. Pełnomocnictwa mogą być sporządzone oddzielnie, albo zawarte w protokółach, adnotacjach, podaniach i t. p.

4. Pozatem władza w sprawach mniejszej wagi może nie żądać pełnomocnictwa, jeżeli zastępcami osób interesowanych są członkowie rodziny, osoby należące do wspólnego gospodarstwa domowego lub ich pracownicy, a władza nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa.

5. Władza nie dopuści pełnomocnika, który trudni się zawodowo zastępstwem stron, nie mając odpowiednich uprawnień.

Art. 13. Dla osób nieobecnych lub niezdolnych do działań prawnych, a nie mających zastępcy prawnego, może władza wystąpić do sądu z wnioskiem o wyznaczenie takiego zastępcy.

Art. 14. 1. Osoby interesowane i ich pełnomocnicy mają prawo w godzinach do tego przeznaczonych dowiadywać się o biegu spraw.

2. Strona lub też należycie upoważniony jej pełnomocnik może na podstawie zezwolenia władzy i w obecności urzędnika, wyznaczonego przez naczelnika urzędu, przeglądać akta administracyjne, które zdaniem władzy zawierają dane niezbędne dla strony celem uzasadnienia jej praw i interesów.

3. Władza może na prośbę strony zezwolić na wydanie odpisów z dokumentów, o ile to ze względu na interes publiczny jest dopuszczalne.

4. Od zarządzeń, wydanych w myśl artykułu niniejszego, nie przysługuje żaden środek prawny oddzielnie od odwołania co do istoty sprawy.

5. Uprawnienia, przewidziane w ust. 1 — 3, nie mogą być wykonywane ze szkodą dla tajemnicy urzędowej.

V. Wnoszenie podań.

Art. 15. 1. Prośby, odwołania, skargi, zażalenia i t. p. podania mogą być wnoszone do władz pisemnie lub telegraficznie, a także zgłaszane ustnie do protokółu, o ile specjalne przepisy i rodzaj sprawy nie stoją temu na przeszkodzie.

2. W razie zwrócenia się telegraficznego bez poświadczenia podpisu, władza ma prawo, gdy zachodzi wątpliwość, żądać od osoby interesowanej pisemnego potwierdzenia telegramu. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym.

Art. 16. 1. Podanie powinno zawierać:

a) wskazanie władzy do której jest skierowane,
b) wskazanie zarządzenia lub orzeczenia, którego wydania albo uchylenia petent się domaga,
c) datę,
d) podpis,

a gdy podanie jest pierwszem w sprawie — winno zawierać nadto:

e) adres petenta.

2. Za nieumiejącego lub niemogącego się podpisać podanie podpisuje inna osoba przez niego uproszona swojem nazwiskiem czytelnie, wskazując swoje miejsce zamieszkania i zaznaczając przed podpisem, że podpis ten uskutecznia zamiast interesowanego na jego prośbę.

3. Podania bez podpisu lub też z podpisem, wykonanym sposobem mechanicznym, władza może nie przyjąć, o ile ma wątpliwości, czy podanie zostało wniesione z wolą osoby interesowanej. W razie potrzeby władza wyznacza stosowny termin dla potwierdzenia podania. W wypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym.

4. Podobnie władza może postąpić również w wypadkach, gdy podanie ma inne braki formalne, jak np. jest nieczytelne, w treści swej niezrozumiałe, napisane z pogwałceniem przepisów o języku podań i t. p.

Art. 17. Jeżeli podanie, wniesione przez jedną lub więcej osób, dotyczy kilku spraw, z których każda powinna być załatwiana oddzielnie, władza uczyni przedmiotem swego załatwienia jedną z nich jej zdaniem najważniejszą z pośród tych, do których załatwienia jest właściwą, zawiadamiając o tem wnoszącego.

Art. 18. Na żądanie osoby interesowanej władza obowiązana jest potwierdzić odbiór podania.

VI. Protokóły i adnotacje w aktach.

Art. 19. 1. Protokóły w postępowaniu administracyjnem sporządza władza, gdy uzna to za potrzebne.

2. Należy sporządzić protokół:

a) o przyjęciu zgłaszanych ustnie podań;
b) o przesłuchaniu osób interesowanych, świadków i biegłych;
c) o oględzinach i ekspertyzach, gdy dokonane są z udziałem władz;
d) o ustnem ogłoszeniu decyzji;
e) o rozprawie ustnej.

Art. 20. 1. Protokół sporządza się tak, aby z niego widoczne było, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności urzędowych dokonał, kto był przy tem obecny w charakterze władz współdziałających, osób interesowanych, ich pełnomocników, świadków i biegłych, co i w jaki sposób zapomocą dokonanych czynności ustalono i jakie zarzuty lub uwagi zgłosiły obecne przy czynności osoby.

2. Jeżeli przesłuchani świadkowie i biegli zeznawali pod przysięgą, w protokóle przesłuchania należy to zaznaczyć. O ile zeznania różnią się między sobą, każde zeznanie zapisuje się oddzielnie w miarę możności własnemi słowami osoby zeznającej bez zmian, opuszczeń i dodatków.

3. Osobom piśmiennym władza może zezwolić: na zapisywanie do protokółu swych zeznań, lub też w miejsce zeznania ustnego, gdy przesłuchanie ma się odbywać bez przysięgi,—na dostarczenie zeznania na piśmie. W tym wypadku zeznanie musi być napisane w całości własnoręcznie przez zeznającego.

4. Jeżeli przesłuchanie dokonane zostało za pośrednictwem tłumacza, należy zapisać również do protokółu, w jakim języku zeznanie złożono, i kto był tłumaczem.

5. Protokół przesłuchania powinien być odczytany zeznającej osobie i przedstawiony jej do podpisu niezwłocznie po złożeniu zeznania. Wszelkie inne protokóły odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które następnie winny protokół podpisać. Jeżeli ktokolwiek nie chce lub nie może podpisać protokółu, wówczas przyczynę tego zaznacza się w protokóle.

6. Skrobania w protokółach są wzbronione, poprawki i uzupełnienia można robić, lecz tak, aby wyrazy skreślone były jeszcze czytelne, a przytem, aby poprawki były stwierdzone w protokóle przed jego podpisaniem.

Art. 21. Spostrzeżenia, otrzymane wiadomości i zarządzenia, które mają znaczenie dla sprawy, a nie stanowią podstawy do sporządzenia protokółu, urzędnik dokonywujący czynności powinien utrwalać w formie adnotacji w aktach przez siebie podpisanej.

VII. Wezwania i doręczenia.

Art. 22. 1. Władza ma prawo, w wypadkach zaś gdy poszczególne przepisy to przewidują, — ma obowiązek wzywać osoby, od których potrzebuje wyjaśnień lub których udział w czynnościach władzy jest potrzebny, do złożenia tych wyjaśnień bądź osobiście w urzędzie, bądź pisemnie, bądź przez osoby inne, — jak również do udziału w czynnościach władzy.

2. Wezwanie powinno być opatrzone podpisem urzędnika władzy wzywającej.

3. W wezwaniu należy wskazać:

a) imię, nazwisko i adres wezwanego,
b) w jakiej sprawie i w jakim charakterze go się wzywa,
c) nazwę i adres władzy wzywającej,
d) czy wezwany ma się stawić osobiście, czy może złożyć wyjaśnienie na piśmie, czy też może przysłać zamiast siebie pełnomocnika,
e) wyznaczyć odpowiedni termin, w ciągu którego powyższe żądanie władzy ma być spełnione, albo też wskazać ściśle dzień, godzinę i miejsce stawiennictwa wezwanego lub pełnomocnika,
f) wskazać czy zadośćuczynienie wezwaniu jest obowiązkowe, a w razie twierdzącym— podać skutki prawne niezastosowania się do wezwania.

Art. 23. Wezwania i inne pisma urzędowe władza doręcza za pokwitowaniem bądź bezpośrednio w urzędzie, bądź poza nim, przytem bądź przez własnych funkcjonarjuszów, bądź przez pocztę, bądź przez inne organa władzy lub wreszcie przez urzędy gminne (magistraty).

Art. 24. 1. Jeżeli pismo nie zostało odbiorcy doręczone bezpośrednio w urzędzie, i o ile w danej sprawie nie obowiązuje doręczenie pisma pod wskazanym przez odbiorcę adresem, doręcza się je bądź w mieszkaniu odbiorcy, bądź w miejscu, gdzie znajduje się zarząd nieruchomości, nieruchomość lub przedsiębiorstwo odbiorcy, lub gdzie odbiorca wykonywa swoją pracę zawodową.

2. Do rąk odbiorcy w razie koniecznej potrzeby pismo może być doręczone w każdem miejscu.

3. Jeżeli nie może być zastosowane doręczenie w żadnem z miejsc powyższych, a nie ustanawia się zastępcy prawnego, wówczas można pismo pozostawić w urzędzie wysyłającym, a adresata zawiadomić o tem przez obwieszczenie, wywieszone na widocznem miejscu w urzędzie wysyłającym, oraz przez dwukrotne ogłoszenie w gazecie rzadowej w odstępach co najmniej siedmiodniowych. W tym wypadku doręczenie uważa się za dokonane w dniu drugiego ogłoszenia.

Art. 25. 1. Pismo doręcza się odbiorcy o ile możności do rąk własnych.

2. W razie nieobecności odbiorcy pismo doręcza się dorosłemu domownikowi, zarządcy nieruchomości lub przedsiębiorstwa odbiorcy, jego pracownikowi, rządcy lub dozorcy domu, a w ostateczności — temu z sąsiadów odbiorcy, który się zobowiąże do doręczenia pisma.

Art. 26. 1. Jeżeli doręczenie nie może być dokonane do rąk własnych odbiorcy z powodu jego nieobecności, lub też do rąk osób, wymienionych w art. 25 ust. 2 z powodu nieobecności ich w miejscu doręczenia lub z powodu odmowy przyjęcia, — wówczas pismo należy złożyć we właściwym ze względu na miejsce doręczenia urzędzie gminnym (magistracie), a pismo, nadesłane pocztą, — w najbliższym urzędzie pocztowym, wywieszając o tem ogłoszenie:

a) we wskazanych wyżej urzędach odpowiednio, a prócz tego
b) na drzwiach mieszkania odbiorcy lub też na drzwiach lokalu, w którym znajduje się zarząd jego nieruchomości lub przedsiębiorstwa, albo w którym odbiorca pracuje, albo na bramie jego nieruchomości.

2. Wykonanie tych czynności uważa się za doręczenie.

Art. 27. Jeżeli przyjęcia odmawia sam odbiorca, wówczas pismo z odpowiednią adnotacją zwraca się urzędowi wysyłającemu. W tym wypadku doręczenie uważa się za dokonane w chwili odmowy przyjęcia.

Art. 28. 1. Niezależnie od potwierdzenia osoby lub urzędu, którym pismo przeznaczone dla odbiorcy zostawiono, organ doręczający oznacza na

egzemplarzu pokwitowania czas, miejsce i sposób doręczenia, poczem pokwitowanie to niezwłocznie dostarcza władzy wysyłającej.

2. Pismo, złożone w urzędzie gminnym (magistracie) lub pocztowym, pozostaje tam dla odbiorcy przez dni 30, poczem zwraca się władzy wysyłającej z zaznaczeniem o niezgłoszeniu się odbiorcy w powyższym terminie po odbiór pisma.

Art. 29. Jeżeli doręczenie zostało dokonane wadliwie, należy je powtórzyć i dokonać w sposób prawidłowy. Gdy jednak odbiorca pismo faktycznie otrzymał i data doręczenia da się niewątpliwie ustalić, to uważa się je za doręczone należycie w chwili faktycznego otrzymania go przez odbiorcę.

Art. 30. 1. Osoba interesowana, która w toku wiadomego jej postępowania zmienia miejsce zamieszkania, powinna o tem władzę zawiadomić.

2. W razie zaniedbania tego obowiązku, doręczenie pod poprzednim adresem w sposób, przewidziany w art. 26, ma skutek prawny.

Art. 31. W postępowaniu, wszczętem na skutek podania, podpisanego przez dwie lub więcej osób bez wskazania osoby, której należy doręczyć odpowiedź, wszelkie pisma doręcza się tylko jednej z podpisanych osób według uznania władzy, o ile nie określa tego inaczej inny przepis prawny.

Art. 32. 1. Osobiste stawiennictwo osób interesowanych przed władzą prowadzącą sprawę dla dania wyjaśnień może być wymagane tylko w wypadkach, gdy ze względu na wyjątkowo ważny interes publiczny władza uzna to za konieczne a przytem:

a) w sprawach, załatwianych przez urzędy gminne (magistraty), gdy wezwany zamieszkuje lub przebywa w obrębie tejże gminy;

b) w sprawach, załatwianych przez władze powiatowe lub władze wyższe w obrębie tego powiatu, w którym mieszka lub przebywa wezwany, jednakże w razie wezwania z odległości ponad 15 km. — za wynagrodzeniem i za zwrotem kosztów jak świadkom (art. 106).

2. Gdy nie można zastosować przepisów ust. 1 lit. a) i b), władza może dokonać przesłuchania zapomocą równorzędnej lub niższej władzy miejsca zamieszkania lub też pobytu wezwanego, albo też wskazać, że wezwany może bądź przysłać pełnomocnika, bądź złożyć wyjaśnienie na piśmie.

3. Osoba interesowana nie ma prawa uchylać się od udzielenia na piśmie wyjaśnień, żądanych przez władze w interesie publicznym, z wyjątkiem wypadków, wskazanych w art. 59 i 60 co do świadków. Zamiast składania wyjaśnień na piśmie ma ona prawo dla ich złożenia stawić się osobiście w urzędzie wzywającym, albo w najbliższym rzeczowo właściwym urzędzie lub w urzędzie gminnym, albo przysłać pełnomocnika.

Art. 33. W razie obowiązku stawiennictwa osobistego, a niemożności uczynienia tego w terminie lub w dniu wyznaczonym, osoba interesowana powinna niemożność tę uzasadnić. Za ważne przyczyny niestawiennictwa uważa się przyczyny, wskazane w art. 58 co do świadków.

Art. 34. 1. Jeżeli ze względu na brak czasu lub z innych przyczyn wzywanie sposobami, wskazanemi w art. 23, byłoby szczególnie utrudnione, można wzywać telegraficznie, telefonicznie lub w sposób inny, najodpowiedniejszy ze względu na okoliczności.

2. Niestawiennictwo osób, wezwanych sposobami, wskazanemi w ust. 1, pociąga za sobą skutki niestawiennictwa o tyle tylko, o ile władza nie będzie miała wątpliwości, że wezwanie doszło zawczasu do wiadomości wezwanego.

Art. 35. Przepisy rozporządzenia niniejszego o sposobie wzywania i doręczeniach nie uchylają mocy przepisów innych ustaw, które przewidują uskutecznianie tych czynności innym trybem, jak np. podawanie czynności władzy i stron do wiadomości osób interesowanych oraz wzywanie i doręczanie w drodze ogłoszeń, wywieszenia list imiennych, wyłożenia akt w miejscach, dostępnych dla osób interesowanych i t. p.

VIII. Terminy.

Art. 36. Przy obliczaniu terminów, oznaczonych na dni, nie wlicza się dnia czynności lub zdarzenia, miarodajnych dla rozpoczęcia biegu terminu; ostatni z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu.

Art. 37. Terminy, oznaczone na tygodnie, kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą swą odpowiada dniu czynności lub zdarzenia, miarodajnych dla rozpoczęcia biegu terminu.

Art. 38. 1. Terminy, oznaczone na miesiące, kończą się z upływem tego dnia ostatniego miesiąca, który ma tę samą datę, jak dzień czynności lub zdarzenia, miarodajnych dla rozpoczęcia biegu terminu.

2. Jeżeli koniec terminu, oznaczonego na miesiące, wypada w takim miesiącu, który odpowiedniej daty nie posiada, wówczas termin kończy się z upływem ostatniego dnia tego miesiąca.

Art. 39. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.

Art. 40. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym.

Art. 41. 1. Jeżeli strona udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia, może ona w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody prosić władzę o przywrócenie terminu.

2. Równocześnie należy dopełnić czynności, która miała być w terminie dopełniona.

3. Prośba o przywrócenie terminu może być wyłożona w piśmie stanowiącem dopełnienie czynności.

4. Przywrócenie terminu siedmiodniowego, przewidzianego w ust. 1 jest niedopuszczalne.

Art. 42. Prośbę o przywrócenie terminu dla odwołania rozstrzyga ostatecznie władza odwoławcza, w innych wypadkach — władza, wobec której czynność miała być dopełniona.

Art. 43. Prośba o przywrócenie terminu nie wstrzymuje wykonania zaskarżonej decyzji władzy, jednakże władza może wstrzymać wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione.

IX. Postępowanie wyjaśniające.

Art. 44. O ile poszczególne przepisy nie określają ściśle postępowania dla ustalenia okoliczności, mających być podstawą rozstrzygnięcia, ma władza z urzędu ustanawiać zakres postępowania wyjaśniającego i środków dowodowych, potrzebnych dla należytego ustalenia stanu sprawy, kierując się przytem względami celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów.

Art. 45. 1. Poza wypadkami, w których obowiązujące przepisy prawne nakazują przeprowadzanie rozprawy, władza może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w formie rozprawy ustnej, o ile w ten sposób da się osiągnąć znaczne przyśpieszenie i uproszczenie postępowania.

2. W szczególności władza może zarządzić z urzędu lub na wniosek rozprawę ustną:

a) o ile chodzi o uzgodnienie sprzecznych interesów stron;

b) o ile chodzi o rozpatrzenie sprawy przy udziale większej liczby osób interesowanych reprezentantów różnych działów administracji albo przy udziale świadków lub biegłych;

c) o ile badanie wyjaśniające ma być przeprowadzone poza siedzibą urzędu przez osobno delegowanego w tym celu urzędnika.

Art. 46. 1. O terminie rozprawy ustnej należy zawiadomić strony, świadków i biegłych oraz zainteresowane władze i urzędy bezpośrednio, inne zaś osoby interesowane przez publiczne ogłoszenia w sposób, w danej miejscowości praktykowany.

2. W zawiadomieniu lub w ogłoszeniu o rozprawie ustnej należy:

a) określić dokładnie przedmiot, miejsce i czas rozprawy;

b) oznajmić, że interesowani mogą bądź stawić się osobiście, bądź złożyć na piśmie swe żądania, wnioski i zarzuty, najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozprawy;

c) zwrócić uwagę na przepis ust. 2 art. 47.

Art. 47. 1. Urzędnik prowadzący rozprawę obowiązany jest, mając zawsze na uwadze interes publiczny, dążyć do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy oraz możliwego uzgodnienia sprzecznych interesów stron, przyczem powinien dać możność osobom interesowanym zapoznania się ze sprawą, a także złożenia potrzebnych oświadczeń.

2. Władza może nie przyjąć w dalszem postępowaniu przed tą instancją żądań, wniosków i zarzutów, które nie zostały zgłoszone ani w terminie, przewidzianym w art. 46 ust. 2 lit. b), ani ustnie podczas rozprawy, jeżeli żądania, wnioski lub zarzuty przy należytej staranności zgłaszającego mogłyby być zgłoszone w terminach wyżej wskazanych, a zwłaszcza jeżeli władza dojdzie do wniosku, że zgłoszenia te zmierzają do przewlekania sprawy. Odmienne postanowienia poszczególnych ustaw pozostają w mocy.

Art. 48. Urzędnik prowadzący rozprawę ustali jej przebieg i wynik w protokóle, dołączając doń oświadczenia, złożone na piśmie.

X. Dowody.

Art. 49. Jako środek dowodowy w postępowaniu administracyjnem służy wszystko, co może się przyczynić do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem.

Art. 50. O tem, czy dana okoliczność ma być przyjęta za udowodnioną, decyduje władza na podstawie swobodnej oceny wyników postępowania wyjaśniającego.

A. Dowód z dokumentów.

Art. 51. 1. Siłę dowodową dokumentów ocenia władza w granicach postanowień rozporządzenia niniejszego i innych przepisów prawnych.

2. Jeżeli zdaniem władzy istnieje uzasadnione podejrzenie, że przedstawiony dokument jest nieprawdziwy, może ona, zależnie od znaczenia dokumentu dla sprawy, albo bieg postępowania administracyjnego w całości lub w części wstrzymać do czasu wyjaśnienia prawdziwości dokumentu, albo też postępowanie dalej prowadzić.

Art. 52. 1. Dokumenty publiczne, wystawione w przepisanej formie, stanowią zupełny dowód na to, co wedle nich urzędownie zostało stwierdzone, oświadczone lub zarządzone.

2. Dokumentem publicznym w rozumieniu artykułu niniejszego jest dokument, uznany za publiczny przez obowiązujące przepisy, albo wystawiony przez władzę publiczną w granicach jej kompetencji, albo przez osobę zaufania publicznego.

3. Dokumenty, wystawione jako publiczne przez władze obce, traktuje się według swobodnej oceny przy zastosowaniu obowiązujących przepisów prawnych.

Art. 53. Dokumenty prywatne, bądź podpisane przez wystawcę, bądź zaopatrzone znakiem ręcznym należycie uwierzytelnionym, stanowią zupełny

dowód na to, że zawarte w nich oświadczenia pochodzą od wystawcy.

Art. 54. Moc dowodową ksiąg handlowych, dzienników agentów handlowych i t. d. ocenia się według obowiązujących w tym względzie przepisów.

Art. 55. Dopuszczalny jest dowód nieprawdziwości, zarówno dokumentów publicznych, jako też prywatnych.

Art. 56. Jeżeli osoba interesowana powołuje się na okoliczności, które można ustalić na podstawie akt urzędowych, będących w posiadaniu władz lub urzędów polskich, i przytem wskazuje tę władzę lub urząd, wówczas władza akta te sprowadzi lub dokona w nich potrzebnych oględzin na miejscu.

B. Dowód ze świadków, biegłych i oględzin.

Art. 57. 1. Władza bada świadków bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek stron. Świadkowie, badani na wniosek stron, mogą być bądź wzywani przez władzę, bądź sprowadzani za zgodą władzy przez same strony.

2. Władza może zamiast badania świadków ograniczyć się do żądania od nich zeznań na piśmie pod warunkami, wskazanemi w ust. 3 art. 20.

3. Jeśli stawiennictwo świadka jest utrudnione bądź z powodu znacznej odległości jego miejsca zamieszkania od miejsca stawiennictwa, bądź z powodu choroby, władza może wzamian wzywania go bądź zażądać zeznań na piśmie, bądź zbadać świadka sama lub przez równorzędny albo niższy urząd w miejscu, znajdującem się w pobliżu zamieszkania świadka, a świadka, który z powodu choroby nie może stawić się przed władzą lub urzędem,—zbadać na miejscu.

4. Niewykonanie żądania władzy co do stawiennictwa lub złożenia zeznań na piśmie świadek winien usprawiedliwić.

Art. 58. 1. Władza może uznać ważne przeszkody uniemożliwiające świadkowi stawienie się w terminie wyznaczonym oraz usprawiedliwiające nieprzedstawienie w terminie wyznaczonym zeznań na piśmie.

2. W szczególności, za przyczyny usprawiedliwiające niestawiennictwo świadka uważa się chorobę świadka, jako też śmierć rodziców, męża, żony lub dzieci, przerwanie komunikacji, pozbawienie wolności i zbyt późne otrzymanie wezwania.

Art. 59. **Nie mogą być badani w charakterze świadków:**

a) osoby niezdolne do udzielania swoich spostrzeżeń oraz osoby, które były niezdolne do spostrzeżenia faktu, mającego być udowodnionym,

b) duchowni co do tego, co im powierzono na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną,

c) wojskowi, funkcjonarjusze państwowi, oraz pracownicy komunalni co do znanych im tajemnic urzędowych, chyba że uzyskają zezwolenie na złożenie zeznań od swego przełożonego

Art. 60. Nikt nie może odmówić zeznań w charakterze świadka, jednak świadek może odmówić odpowiedzi na pytania, gdy odpowiedź mogłaby spowodować karno - sądową odpowiedzialność, albo narazić na hańbę, albo wyrządzić bezpośrednio znaczną stratę majątkową w stosunku do samego świadka, jego małżonka, jego krewnego lub powinowatego linji wstępnej lub zstępnej, krewnego w linji bocznej do trzeciego a powinowatego do drugiego stopnia, dziecka przysposobionego, rodziców przybranych oraz osoby, nad którą świadek sprawuje opiekę lub kuratelę, albo spowodować naruszenie prawnie uznanej tajemnicy zawodowej.

Art. 61. 1. Przed badaniem, lub żądając złożenia zeznań na piśmie, władza uprzedzi świadka o grożącej mu odpowiedzialności za fałszywe zeznanie.

2. W razie konieczności przesłuchania świadka pod przysięgą władza zwraca się o zaprzysiężenie świadka do najbliższego sądu pokoju (powiatowego). Pozostają w mocy przepisy szczególne, przewidujące zaprzysięganie świadków przez władze administracyjne.

3. Świadkowie, od których przysięgi się nie odbiera, składają przed władzą administracyjną wzamian przysięgi przyrzeczenie zeznania prawdy według sumienia po uprzedzeniu ich, że przyrzeczenie to ma moc przysięgi.

4. Od przysięgi są zwolnieni duchowni wszystkich prawnie uznanych wyznań; osoby należące do wyznań nieuznających przysięgi; nieletni do lat 14; zstępni, gdy mają świadczyć w sprawie wstępnych i odwrotnie; małżonek, gdy ma świadczyć w sprawie współmałżonka; bracia i siostry w sprawach rodzeństwa; funkcjonarjusze publiczni, którzy złożyli przysięgę służbową, o ile zeznania ich dotyczą faktów wiadomych im z tytułu pełnienia obowiązków służbowych.

Art. 62. 1. Wzywanie i badanie biegłych dokonywa się na tych samych zasadach co wzywanie i badanie świadków.

2. Przepisy dotyczące stałych znawców pozostają w mocy.

Art. 63. Biegłego, przedstawionego przez stronę, władza nie przyjmie, a wezwanego wyłączy, gdy powstaje uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności.

Art. 64. 1. Żądania świadków i biegłych o przyznanie wynagrodzenia za stratę czasu i zwrot kosztów podróży winny być zgłoszone pod rygorem utraty roszczenia przed zakończeniem rozpoznania sprawy.

2. O przyznaniu wynagrodzenia dla świadków i biegłych oraz jego wysokości, jak również o przyznaniu kosztów podróży, decyduje władza rozpoznająca sprawę. Od decyzji w tym przedmiocie niema odwołania.

Art. 65. Władza może z urzędu albo na wniosek strony zarządzić oględziny na miejscu z udziałem lub bez udziału biegłych.

Art. 66. Strony, o ile zjawią się w czasie badania świadków, biegłych lub w czasie oględzin, winny być dopuszczone do uczestniczenia w tych czynnościach, o ile interes publiczny nie stoi temu na przeszkodzie.

Art. 67. Za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy lub innych czynności urzędowych strony, świadkowie i biegli mogą być wydaleni z miejsca rozprawy lub z powyższych czynności przez kierującego urzędnika.

XI. Załatwianie spraw.

Art. 68. 1. Sprawy należy załatwiać bez niepotrzebnej zwłoki i przytem tak, aby nie cierpiał ani interes publiczny ani uprawnione interesy osób prywatnych.

2. Sprawy, które nie wymagają zbierania przedwstępnych informacyj, dochodzeń, opinij i t. p., winny być z reguły załatwiane niezwłocznie, o ile możności w formie ustnej i bezpośredniej, zarówno w stosunku do osób, które zgłaszają się w urzędzie, jako też przy sposobności wyjazdów służbowych poza siedzibą urzędu. Przytem władza w miarę potrzeby ma utrwalać istotną część czynności urzędowej w protokóle lub w formie adnotacji na akcie.

3. Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej i doręczać stronom odpowiednie pisma, jeżeli tego przepisy bądź wprost bądź pośrednio wymagają, albo jeżeli to wyraźnie leży w interesie strony.

4. Załatwiając sprawę pisemnie należy to czynić z możliwym pośpiechem, w każdym razie tak aby sprawa została przez władzę administracji ogólnej w zakresie administracji spraw wewnętrznych zakończona najpóźniej w ciągu 3 miesięcy, a jeżeli sprawa ma być w myśl obowiązujących przepisów załatwiona po porozumieniu się z inną władzą, — najpóźniej w ciągu 5 miesięcy, o ile poszczególne przepisy nie ustalają terminów innych.

5. Do wszystkich spraw, załatwianych przez inne władze i w innym zakresie, niż wymienione w ustępie powyższym, terminy 3 i 5 miesięcy przedłuża się do 6 miesięcy.

Art. 69. 1. Do terminów, wskazanych w ust. 4 i 5 art. 68 nie wlicza się:

a) terminów specjalnych, przewidzianych w poszczególnych przepisach prawnych dla dopełnienia warunków, przez te przepisy wymaganych;

b) okresów zwłoki, spowodowanych bądź wyraźną winą osób interesowanych, bądź okolicznościami, niezależnemi od władzy decydującej.

2. Terminy, wskazane w ust. 4 i 5 art. 68, nie mają również zastosowania w wypadkach wstrzymania postępowania administracyjnego (art. 74).

Art. 70. 1. O ile w terminie, wskazanym w ust. 4 i 5 art. 68, sprawa nie zostanie całkowicie załatwiona, a poszczególne przepisy prawne nie przewidują skutków szczególnych na wypadek braku decyzji władzy w ciągu pewnego okresu czasu, strona ma prawo żądać przekazania sprawy do instancji wyższej celem jej załatwienia.

2. Podanie strony władza winna przekazać do instancji wyższej najdalej w ciągu trzech dni, bądź z aktami sprawy, bądź z wyjaśnieniem, że sprawa nie mogła być w terminie załatwiona z powodu okoliczności, przewidzianych w art. 69.

3. Władza wyższa, która załatwia sprawę za władzę niższą, działa w charakterze tej instancji, za którą spełnia tę czynność. Od takich orzeczeń, wydanych za władzę niższą, odwołanie, jeśli jest dopuszczalne, rozstrzyga władza instancyjnie wyższa od władzy rozstrzygającej.

Art. 71. Jeżeli niema podstawy prawnej lub faktycznej do merytorycznego załatwienia sprawy, będącej przedmiotem podania, władza pozostawia je bez załatwienia, a sprawę wszczętą już umarza, czyniąc odpowiednią adnotację na akcie i w miarę okoliczności zawiadamiając petenta.

XII. Decyzje.

Art. 72. 1. W toku postępowania władza wydaje decyzje (orzeczenia i zarządzenia) tak często, jak tego zajdzie potrzeba.

2. Decyzje dzielą się na główne i incydentalne. Decyzje główne sprawę, będącą przedmiotem postępowania, załatwiają co do jej istoty, względnie sprawę kończą w danej instancji. Decyzje incydentalne rozstrzygają inne kwestje, wynikające w toku postępowania.

Art. 73. 1. Decyzja, od której nie służy odwołanie lub skarga w toku instancyj administracyjnych, jest ostateczna.

2. Decyzja, której nie można zaskarżyć również do sądów administracyjnych, jest prawomocna.

Art. 74. 1. Gdy dla wydania decyzji konieczne jest rozstrzygnięcie pytania wstępnego, podlegającego kompetencji innych władz administracyjnych lub sądu, władza rozstrzygająca wyda decyzję tymczasową, uwarunkowaną późniejszem rozstrzygnięciem pytania wstępnego, jeśli zaś taka decyzja jest niemożliwa, władza rozstrzygnie sprawę, opierając się na własnej ocenie pytań wstępnych.

2. Władza powinna wstrzymać postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia pytania wstępnego, jeśli ono jest już przedmiotem sprawy we właściwym urzędzie lub sądzie, a natychmiastowe wydanie decyzji nie jest konieczne ze względu na interes publiczny i mogłoby w razie odmiennego rozstrzygnięcia pytania wstępnego spowodować niepowetowane szkody dla strony lub niemożność przywrócenia stanu poprzedniego.

3. Władza obowiązana jest wstrzymać postępowanie w wypadkach, wyraźnie wskazanych przez prawo.

Art. 75. 1. Każda decyzja powinna zawierać powołanie się na podstawę prawną, datę, osnowę decyzji, oznaczenie jej rodzaju, podpis władzy oraz wskazać, czy przysługuje od niej odwołanie czy skarga.

2. Jeśli decyzja jest w całości lub w części odmowna, powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie.

3. Jeśli decyzja jest pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy, wystarczy powołać się na podstawę prawną, w innych wypadkach swobodnej oceny wystarczy to jedynie wówczas, kiedy ważny interes państwowy przemawia przeciwko bliższemu uzasadnieniu.

Art. 76. 1. Objaśniając stronę o przysługującem jej prawie wniesienia odwołania lub skargi do władzy wyższej, należy wskazać tę władzę oraz termin i tryb zaskarżenia.

2. W decyzji głównej tej władzy, która jest dla sprawy ostateczna, należy wyraźnie w objaśnieniu zaznaczyć, że decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj, niezależnie od możliwych uprawnień do wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Art. 77. 1. Jeśli władza błędnie objaśni stronę bądź co do terminu wniesienia odwołania lub skargi, bądź co do dalszego toku instancyj, wówczas objaśnienie takie nie może szkodzić stronie, która do niego się zastosowała. W tym wypadku:

a) odwołanie lub skarga, wniesione w terminie wyznaczonym, chociażby po upływie właściwego terminu ustawowego, uważa się za wniesione w terminie,

b) instancja niewłaściwa, która odwołanie lub skargę otrzymała, prześle je do instancji właściwej, która postąpi z niemi tak, jak gdyby były one od początku skierowane właściwie.

2. Jeśli władza wogóle zaniedba objaśnić stronę o przysługującem jej prawie wniesienia odwołania lub skargi, strona może w ciągu 2 tygodni od chwili ogłoszenia lub doręczenia jej decyzji zażądać od władzy, która orzeczenie wydała, wydania lub też przesłania jej takiego objaśnienia. W tym wypadku termin dla wniesienia odwołania lub skargi liczy się od dnia otrzymania przez stronę objaśnienia.

Art. 78. 1. Decyzja główna powinna załatwiać sprawę, będącą przedmiotem rozpatrzenia, oraz wszystkie istotne wnioski osób interesowanych w możliwie najbardziej zwięzłem i wyraźnem ujęciu, powołując się na podstawę prawną.

2. Załatwienie winno z reguły następować w całości. Jeżeli jednak sprawa dopuszcza podział na kilka części, natenczas można, o ile jest to celowe, wydać decyzję o oddzielnych częściach, jeśli całość nie dojrzała jeszcze do rozstrzygnięcia.

Art. 79. Jeżeli decyzja ustanawia obowiązek pewnego świadczenia albo stworzenia pewnego określonego stanu, wówczas należy oznaczyć w decyzji odpowiedni termin dla wypełnienia nałożonego obowiązku.

Art. 80. 1. Decyzję, wydaną w obecności strony, ogłasza się jej ustnie. Jednakże strona może natychmiast zgłosić żądanie doręczenia decyzji na piśmie. W takim razie, jeżeli decyzja nie jest natychmiast wykonalna uważa się dzień doręczenia decyzji na piśmie za dzień jej doręczenia.

2. Decyzja główna, wydana w nieobecności strony, powinna być doręczona jej na piśmie. Potrzebę doręczenia na piśmie innych decyzyj, wydanych w podobnych warunkach, oceni władza.

3. Postanowienia artykułu niniejszego nie naruszają przepisów innych ustaw, które przewidują obowiązek doręczania decyzyj na piśmie.

Art. 81. Władza może każdego czasu przedsięwziąć z urzędu lub na wniosek osób interesowanych sprostowanie w swych decyzjach błędów pisarskich, rachunkowych oraz innych oczywistych omyłek.

XIII. Odwołania i skargi incydentalne.

Art. 82. Od decyzji głównej, wydanej w pierwszej instancji, służy stronie odwołanie tylko do jednej instancji i przytem bezpośrednio wyższej, o ile poszczególne ustawy wydane po dniu 14 września 1923 r. nie stanowią odmiennie.

Art. 83. Odwołanie należy wnieść w ciągu 14 dni po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji, o ile poszczególne ustawy nie przewidują terminów krótszych.

Art. 84. Decyzję incydentalną można zaskarżyć tylko łącznie z odwołaniem od decyzji głównej, z wyjątkiem wypadku, gdy decyzja incydentalna została wydana po wydaniu decyzji głównej oraz wypadków, przewidzianych w poszczególnych ustawach.

Art. 85. 1. Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia: wystarczy, jeśli z podania strony wynika, iż nie jest zadowolona z decyzji władzy i prosi o jej zmianę.

2. Władza nie weźmie pod rozwagę nowych okoliczności, przytoczonych w odwołaniu, jeśli:

a) okoliczności te powstały już po wydaniu decyzji w I instancji,

b) obowiązujące przepisy stanowią w konkretnym wypadku obowiązek podania wszystkich żądań i wniosków stron w postępowaniu przed niższą instancją,

c) przytoczone przez stronę nowe okoliczności nie należące do tych, które władza ma z urzędu uwzględniać, pozostają w sprzeczności ze stanowiskiem poprzednio przez stronę zajętem, a strona nie usprawiedliwi tej sprzeczności,

d) nowe twierdzenia mają oczywiście na celu przewleczenie sprawy,

e) strona występuje z wnioskami, które prowadzą do zupełnie nowej pod względem prawnym sprawy, względnie dotyczą zupełnie innego żądania, aniżeli to o którem poprzednia instancja rozstrzygała.

Art. 86. Instancja odwoławcza orzeka ostatecznie o niedopuszczalności odwołania lub też o uchybieniu terminu dla odwołania.

Art. 87. 1. Przed upływem terminu dla odwołania decyzja nie ulega wykonaniu.

2. Wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji.

3. Wyjątek od zasad powyższych stanowią decyzje:

a) których natychmiastowa wykonalność jest przewidziana w ustawie,

b) zgodne z żądaniem wszystkich stron,

c) co do których strony zrzekły się prawa wniesienia odwołania.

4. Pozatem władza może postanowić, że decyzja ulega natychmiastowemu wykonaniu, jeśli jest to wskazane w interesie publicznym lub w wyjątkowo ważnym interesie strony. W tym ostatnim wypadku władza może zażądać od strony odpowiedniego zabezpieczenia.

Art. 88. Decyzję co do natychmiastowej wykonalności władza może wydać zarówno łącznie z rozstrzygnięciem sprawy, jak i oddzielnie w razie późniejszego ustalenia jej potrzeby.

Art. 89. 1. Odwołanie należy wnieść za pośrednictwem tej władzy, która decyzję wydała.

2. Władza, która decyzję wydała, obowiązana jest otrzymane odwołanie w ciągu siedmiu dni po upływie terminu odwołania przesłać wraz z aktami sprawy do rozpoznania instancji wyższej, powiadamiając inne strony o wniesieniu odwołania.

Art. 90. 1. Jeśli jednak władza, która decyzję wydała, uzna, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie, może sama zmienić swoją decyzję, o ile w decyzji tej nie nabyły praw osoby inne.

2. To samo stosuje się, gdy na decyzję władzy wniesiono skargę do sądu administracyjnego.

Art. 91. Jeśli odwołanie strony jednej może wpłynąć na rozstrzygnięcie w stosunku do innych, wówczas władza odwoławcza wyznaczy im stosowny termin do zapoznania się z odwołaniem (art. 14) i wypowiedzenia się co do niego.

Art. 92. Potrzebne uzupełnienie postępowania wyjaśniającego może władza odwoławcza zarządzić z urzędu lub na wniosek stron; może je przeprowadzić sama lub przez władzę niższej instancji.

Art. 93. Jeśli odwołania nie należy odrzucić, jako spóźnionego lub niedopuszczalnego, władza odwoławcza wyda orzeczenie w sprawie, nie będąc związana ani zakresem żądań odwołania, ani ustaleniami instancji niższej.

Art. 94. Przepisy, zawarte w art. 72 — 81, mają podobne zastosowanie również do decyzyj władzy odwoławczej z tą zmianą, że przy decyzjach zatwierdzających rozstrzygnięcie niższej instancji może wystarczyć wskazanie na uzasadnienie zaskarżonej decyzji.

XIV. Wznowienie postępowania, uchylenie oraz zmiana decyzji z urzędu.

Art. 95. W sprawie zakończonej decyzją, od której nie służy środek prawny, może nastąpić wznowienie postępowania:

a) jeżeli decyzja została spowodowana przez sfałszowanie lub przedstawienie sfałszowanego dokumentu, przez fałszywe świadectwo, przekupstwo lub inny czyn karalny sądownie;

b) jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne, które istniały już przy wydaniu decyzji lub nowe środki dowodowe, o ile okoliczności te i środki w toku postępowania nie były znane władzy rozstrzygającej, i nie mogły być wówczas powołane przez stronę zainteresowaną we wznowieniu bez winy tej strony;

c) jeżeli władza administracyjna lub sądowa, właściwa dla rozstrzygnięcia pytania wstępnego (art. 74) zadecydowała o niem w istotnych punktach odmiennie od oceny pytania, przyjętej za podstawę orzeczenia.

Art. 96. 1. Podanie o wznowienie postępowania należy wnieść do tej władzy, która wydała decyzję w I-ej instancji, w ciągu dwu tygodni od dnia, w którym strona domagająca się wznowienia otrzymała w sposób, dający się udowodnić, wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

2. Wznowienie postępowania może zarządzić władza również z urzędu.

3. W obu wypadkach wznowienie postępowania może nastąpić z powodu przyczyn, wskazanych w lit. a) art. 95, w każdym czasie; z powodu przyczyn zaś, wskazanych w lit. b) i c) tegoż artykułu, przed upływem trzech lat od dnia uprawomocnienia się decyzji.

Art. 97. 1. O wznowieniu postępowania rozstrzyga władza, która w sprawie wydała decyzję w ostatniej instancji.

2. W decyzji o wznowieniu postępowania władza powinna orzec, o ile nie może wydać nowej decyzji na podstawie aktów, jakiemi rozporządza, w jakim zakresie i w której instancji ma nastąpić wznowienie postępowania, przyczem w czasie ponownego postępowania nie ma prawa powtarzać tych poprzednich dochodzeń, które nie dotyczą przyczyny wznowienia.

Art. 98. 1. Przeciwko odrzuceniu podania o wznowienie postępowania można wnieść odwołanie do władzy przełożonej w ciągu 14 dni od zawiadomienia o odmowie.

2. Przeciwko decyzji wznawiającej postępowanie niema osobnego odwołania.

Art. 99. Decyzje, na mocy których strony lub osoby inne nie nabyły żadnych praw, mogą być uchylane i zmieniane z urzędu w każdym czasie tak przez władzę, która decyzję wydała, jak w trybie nadzoru przez władzę przełożoną.

Art. 100. Prawomocne decyzje, na mocy których strony lub osoby inne nabyły już prawa, mogą być uchylane lub zmieniane przez władzę, która je wydała, za zgodą tych stron lub osób, o ile temu nie sprzeciwiają się ustawy.

Art. 101. 1. Władza nadzorcza może w trybie nadzoru uchylić z urzędu bądź z własnej inicjatywy, bądź na skutek zażalenia, jako nieważną każdą decyzję, która:

a) wydana została przez władzę oczywiście niewłaściwą;
b) wydana została bez jakiejkolwiek podstawy prawnej;
c) wywołałaby w razie wykonania przestępstwo sądowo - karalne;
d) jest oczywiście i niewątpliwie niewykonalna;
e) zawiera wadę powodującą nieważność tej decyzji na mocy wyraźnego przepisu prawa.

2. Uchylenie decyzji z powodów, wskazanych w lit. a) artykułu niniejszego, może nastąpić tylko przed upływem lat 3 od daty jej uprawomocnienia się.

Art. 102. 1. Przedmiotowo właściwa władza naczelna może z urzędu uchylić lub zmienić w koniecznym zakresie każdą decyzję prawomocną, o ile niepodobna w inny sposób usunąć stanu zagrażającego życiu lub zdrowiu ludzkiemu, albo odwrócić ciężkich szkód dla gospodarstwa społecznego.

2. Strony, dotknięte w swoich prawach przez taką decyzję, mogą żądać od Skarbu Państwa odszkodowania na drodze sądowej.

Art. 103. Niewykorzystanie przez władzę uprawnień, wynikających z art. 101 i 102, nie może być przedmiotem skargi i nie stwarza podstawy do jakichkolwiek roszczeń.

Art. 104. Zastrzeżone w poszczególnych przepisach prawnych kompetencje władz co do cofania lub ograniczenia udzielonych koncesyj, zezwoleń, upoważnień i innych nadawanych przez władzę uprawnień, pozostają nienaruszone.

XV. Opłaty i koszta.

Art. 105. 1. Stronę obciążają te koszta postępowania administracyjnego: a) które wynikły z winy strony, b) które zostały poniesione w interesie lub na prośbę strony, a nie wynikają z ustawowego obowiązku władzy.

2. Do kosztów postępowania administracyjnego zalicza się koszta podróży i wynagrodzenia świadków i biegłych oraz koszta oględzin na miejscu, jako też koszta doręczania stronom pism urzędowych przez urzędy gminne (magistraty).

3. Władza może uznać także inne usprawiedliwione warunkami koszta postępowania, a w szczególności koszta sporządzenia próśb i wynagrodzenia adwokata.

Art. 106. 1. Władza przyznaje świadkom i biegłym, nie będącym funkcjonarjuszami państwowymi lub samorządowymi, wynagrodzenie w wysokości przeciętnego zarobku dziennego osoby wzywanej, nie wyżej jednak norm diet, ustalonych dla V stopnia służbowego funkcjonarjuszów państwowych, oraz zwrot rzeczywistych kosztów podróży.

2. Funkcjonarjusze państwowi i samorządowi otrzymują diety w wysokości należnych im diet oraz koszta podróży w wysokości, przewidzianej dla ich podróży służbowych.

3. Jeśli biegły dla wydania opinji musiał dokonać specjalnej pracy i żąda za nią większego wynagrodzenia, władza winna żądanie biegłego wraz ze swą opinją przesłać władzy wyższej do zatwierdzenia. Ograniczenie takie nie stosuje się do władz II instancji i centralnych, które w tej mierze decydują same.

4. Wynagrodzenie świadkom i biegłym wypłaca się bezzwłocznie po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

5. Od decyzji władz o wynagrodzeniu świadków i biegłych, zwrotu kosztów podróży oraz kosztów, przewidzianych w art. 105 ust. 3, niema odwołania.

Art. 107. 1. Jeżeli strona nie wniesie opłat i należności, które zgodnie z istniejącemi przepisami winny być uiszczone zgóry, władza wyznaczy jej termin od 7 do 14 dni celem wniesienia należnej sumy. Jeżeli w terminie tym należne sumy nie zostaną uiszczone, pismo wraz z załącznikami podlega zwrotowi lub czynność, uzależniona od opłaty, będzie zaniechana.

2. Władza ma jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia opłaty:

a) jeżeli za niezwłocznem załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes strony;
b) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin prekluzyjny;
c) jeżeli podanie wniosła osoba zamieszkała zagranicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

3. Wszelkie opłaty, należności w sprawie oraz koszta postępowania administracyjnego, o ile w wyznaczonym przez władzę terminie nie zostaną przez stronę uiszczone, będą ściągnięte przymusowo w drodze administracyjnej wraz z kosztami egzekucyjnemi.

4. W wypadku, przewidzianym w lit. c) ust. 2 artykułu niniejszego, władza przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręczy stronie za uprzedniem pobraniem opłaty konsularnej.

5. W razie stwierdzonego ubóstwa strony, władza władna jest częściowo lub całkowicie zwolnić ją od opłat należności oraz innych kosztów postępowania.

6. Skutki niewniesienia opłaty stemplowej, jako też sprawy zwolnienia od tej opłaty regulują przepisy o opłatach stemplowych.

XVI. Postanowienia egzekucyjne i karne.

Art. 108. 1. Strony, świadkowie i biegli, winni niestawiennictwa na wezwanie władz lub odmowy dania żądanych wyjaśnień lub zeznań na piśmie bez usprawiedliwionej przyczyny, ulegają w celu wymuszenia czynności karze do 50 zł. W razie ponownego niewykonania żądania władzy — ulegają karze do 100 zł. i mogą być sprowadzeni do urzędu przymusowo. Kara może być ściągnięta dopiero po upływie terminu, wskazanego w ust. 2.

2. Strony, świadkowie i biegli mogą w ciągu 14 dni od daty ogłoszenia im decyzji wymierzającej karę przedstawić władzy przyczyny niestawiennictwa. W razie uznania tych przyczyn za usprawiedliwione władza może uchylić nałożoną karę pieniężną.

Art. 109. 1. Za nieprzystojne zachowanie się w urzędzie, niezależnie od zastosowania postanowienia art. 67, jak również za wniesienie do urzędu podania, które zawiera wyrażenia nieprzystojne, lub jest utrzymane w tonie niewłaściwym i nieodpowiadającym godności urzędu, winni ulegają grzywnie do 100 zł.

2. W orzeczeniu należy oznaczyć na wypadek nieściągalności grzywny karę aresztu zastępczego według słusznego uznania władzy, jednak nie ponad dni 3.

3. Nałożenie kary nie wyklucza możności skierowania sprawy przeciwko winnemu na drogę sądową.

Art. 110. 1. Kary pieniężne na mocy art. 108 i grzywny na mocy art. 109 nakłada oraz przymusowe sprowadzenie na mocy art. 108 zarządza powiatowa władza administracji ogólnej na żądanie kierownika właściwego urzędu po zbadaniu prawności i celowości żądania, o ile ono nie pochodzi od wyższej instancji.

2. Na decyzję władzy o nałożeniu kary pieniężnej na mocy art. 108 służy odwołanie do wojewody (Komisarza Rządu). Odwołanie nie wstrzymuje wykonania.

3. Z powodu decyzji władzy o nałożeniu grzywny na mocy art. 109 można żądać skierowania sprawy do sądu według przepisów o postępowaniu karno-administracyjnem. Żądanie to nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

XVII. Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 111. 1. O ile obowiązujące ustawy nie przewidują kar za fałszywe zeznanie, względnie za fałszywą przysięgę lub przyrzeczenie, albo zapewnienie zamiast przysięgi w postępowaniu administracyjnem, czyny powyższe ulegają karom, przewidzianym dla tych przestępstw w postępowaniu sądowem.

2. Złożenie przyrzeczenia uważa się za równoznaczne zapewnieniu w miejsce przysięgi na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r.

Art. 112. Przepisów rozdziałów III — XVI nie rozciąga się na postępowanie:

a) w sprawach dotyczących administracji wojskowej, o ile postępowanie toczy się przed władzami wojskowemi;

b) w sprawach dotyczących państwowych podatków bezpośrednich i pośrednich, opłat stemplowych, oraz ceł i monopolów, zarówno w postępowaniu administracyjnem, jak i karnem;

c) w sprawach, załatwianych przez placówki dyplomatyczne i konsularne Rzeczypospolitej Polskiej zagranicą oraz przez Komisarjat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku;

d) w sprawach, należących do właściwości władz górniczych.

Art. 113. O ile rozporządzenie niniejsze lub inne przepisy prawne nie stanowią inaczej, przepisy rozporządzenia niniejszego nie mają zastosowania do postępowania:

a) w sprawach karno-administracyjnych,

b) w sprawach dyscyplinarnych,

c) w sprawach sporno-administracyjnych w województwach: poznańskiem, pomorskiem i śląskiem,

d) w sprawach likwidacji majątków prywatnych niemieckich w wykonaniu Traktatu Pokoju, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r.

Art. 114. Do postępowania w kolegjach, które współdziałają w poszczególnych działach administracji państwowej w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego z głosem stanowczym, przepisy rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie o tyle, o ile poszczególne ustawy regulujące tryb postępowania tych kolegjów nie normują postępowania w sposób odmienny.

Art. 115. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają mocy prawnej przepisów o postępowaniu przed urzędami, komisjami, komitetami oraz innemi organami ziemskiemi, podległemi Ministrowi Reform Rolnych, a przewidzianemi w poszczególnych ustawach.

Art. 116. Do postępowania orzeczniczego w sprawach ubezpieczeń społecznych postanowienia rozporządzenia niniejszego będą miały zastosowanie tylko do czasu unormowania osobną ustawą orzecznictwa w tych sprawach, i o tyle tylko, o ile w myśl przepisów obowiązujących w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego orzecznictwo to będzie należało do władz administracji ogólnej.

Art. 117. 1. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia rozciągać moc przepisów rozporządzenia niniejszego w odpowiednim zakresie na postępowanie w sprawach z pod jego działania wyżej

wyłączonych, wprowadzając w niem odpowiednie zmiany, stosownie do charakteru załatwianych spraw i potrzeb odnośnych działów administracji, oraz wydając potrzebne przepisy przechodnie i wykonawcze.

2. W szczególności, rozporządzenie Rady Ministrów przystosuje zasady rozporządzenia niniejszego do postępowania w sprawach, objętych lit. c) art. 112. Przepisy ustawy z dn. 11 listopada 1924 r. o organizacji konsulatów i o czynnościach konsulów (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 944) pozostaną niezmienione.

3. Minister Spraw Wewnętrznych jest upoważniony do występowania z inicjatywą wobec poszczególnych ministrów i Rady Ministrów w sprawie rozporządzeń, o których mowa w powyższych ustępach.

Art. 118. Do czasu wejścia w życie kodeksu postępowania karnego organa gminne obowiązane są do doręczania pism sądowych w dotychczasowym zakresie z tą zmianą, iż obowiązek ten dotyczy również gmin miejskich.

Art. 119. Uchyla się wszystkie dotychczasowe przepisy w przedmiotach, objętych rozporządzeniem niniejszem, w szczególności: uchyla się ustawą z dnia 1 sierpnia 1923 r. w sprawie środków prawnych od orzeczeń władz administracyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 712) i ustawę z dnia 31 lipca 1924 r. o środkach prawnych przeciw orzeczeniom i zarządzeniom władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 76, poz. 748).

Art. 120. W ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 roku o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) wprowadza się następujące zmiany:

art. 38 ust. 3 i art. 48 ust. 5 otrzymują brzmienie następujące:

„Pozatem mają zastosowanie przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) oraz przepisy ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 600) z późniejszemi zmianami".

Art. 121. 1. Sprawy, będące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w toku postępowania, niezakończone w danej instancji, winny być załatwione w tejże instancji przy zastosowaniu dotychczas obowiązujących przepisów.

2. W dalszem postępowaniu, prowadzonem w toku instancyj, należy do spraw tych pod względem rodzaju postępowania, właściwości władz i dopuszczalności środków prawnych stosować przepisy rozporządzenia niniejszego.

3. Jeżeli orzeczenie względnie zarządzenie, wydane w danej instancji, zostały doręczone przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, a środek prawny do dalszej instancji nie został jeszcze wniesiony, — należy postępować tak, jak gdyby orzeczenie względnie zarządzenie danej instancji zostały wydane i doręczone w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Art. 122. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 123. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 1 lipca 1928 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Sraw Wojskowych: *J. Piłsudski.*

Minister: *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski.

Minister Skarbu: *G. Czechowicz.*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski.*

Minister Sprawiedliwości. *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji: *Romocki.*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 24 marca 1928 r. Nr. 36, poz. 341).

178.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o postępowaniu przymusowem w administracji.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

I. Przepisy ogólne.

Art. 1. Niniejsze rozporządzenie reguluje sposób wprowadzania w życie zapomocą odpowiednich środków przymusowych:

a) obowiązujących przepisów prawnych;
b) orzeczeń, zarządzeń, nakazów i zakazów władz administracyjnych, wydawanych przez nie w celu wykonywania ustaw i rozporządzeń.

Art. 2. Władzami administracyjnemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są wszystkie władze, urzędy i organa państwowe i komunalne w zakresie swych funkcyj publiczno-prawnych, określonych w przepisach o ustroju tych władz, oraz w szczegółowych ustawach i rozporządzeniach, o ile rozporządzenie niniejsze nie przewiduje wyjątków.

Art. 3. Postępowanie przymusowe, o którem mowa w rozporządzeniu niniejszem, dotyczy:

a) obowiązku zapłaty świadczeń pieniężnych;
b) innych świadczeń i czynności względnie pewnego określonego zachowania się (zaniechania, znoszenia).

Art. 4. Środkami przymusowemi w administracyjnem postępowaniu przymusowem są:

a) kara pieniężna celem przymuszenia;
b) egzekucja na majątku;
c) wykonanie zastępcze;
d) przymus bezpośredni.

Art. 5. 1) W administracyjnem postępowaniu przymusowem należy stosować zawsze najłagodniejszy środek przymusowy, który według oceny władzy prowadzi do celu.

2) Egzekucję na majątku wolno przeprowadzać tylko o tyle, o ile przez to nie będzie zagrożone minimum utrzymania osoby zobowiązanej oraz tych osób, które ona utrzymuje w wykonaniu ustawowego obowiązku.

Art. 6. 1) Zastosowanie przymusu administracyjnego należy utrzymać w granicach niezbędnej potrzeby.

2) Stosowanie przymusu ustaje natychmiast z chwilą osiągnięcia zamierzonych skutków, w szczególności jeśli obowiązku dopełniono, albo jeśli dopełnienie go stało się bezprzedmiotowe, lub dla zobowiązanego niemożliwe do wykonania. Środek przymusowy, którego zastosowaniem zagrożono, nie będzie stosowany, jeśli zagrożenie cel swój osiągnęło.

3) Środki przymusowe będą stosowane niezależnie od kar czy to administracyjnych czy sądowych, przewidzianych w poszczególnych przepisach za ich przekroczenie lub naruszenie.

II. Władze i organa egzekucyjne.

Art. 7. 1) Władzą egzekucyjną jest władza, do kompetencji której należy zarządzenie egzekucji (art. 8).

2) Organem egzekucyjnym jest ten organ, który egzekucję przeprowadza (art. 8).

Art. 8. 1) Władzą egzekucyjną w powiecie jest powiatowa władza administracji ogólnej, o ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi wyjątków.

2) Organami egzekucyjnemi są:

a) organa wykonawcze państwowe, powołane do przeprowadzania czynności egzekucyjnych;
b) organa gminne.

3) Obowiązujące przepisy określają, w jakich wypadkach Policja Państwowa oraz siła zbrojna obowiązane są do udzielania asystencji organom egzekucyjnym.

Art. 9. Jeżeli podstawą egzekucji ma być tytuł egzekucyjny, pochodzący od władz państwowych lub komunalnych, zaopatrzony rygorem wykonalności, mogą te władze zwracać się bezpośrednio do władz gminnych z żądaniem przeprowadzenia egzekucji, o ile wartość świadczenia względnie przedmiotu egzekucji nie przekracza sumy, jaką oznaczy wojewoda w drodze rozporządzenia.

Art. 10. Władza egzekucyjna (art. 8) może, o ile wartość świadczenia pieniężnego przekracza 10.000 zł., przekazać tytuł egzekucyjny właściwemu sądowi celem wdrożenia egzekucji według przepisów obowiązujących dla sądowego postępowania egzekucyjnego.

Art. 11. Instytucje, którym przysługuje prawo egzekucji w trybie administracyjnym (art. 24 p. b) i art. 25 ust. 2), mogą zamiast do władz egzekucyjnych (art. 8) przesłać tytuł egzekucyjny do sądu celem wdrożenia egzekucji według przepisów obowiązujących dla sądowego postępowania egzekucyjnego.

Art. 12. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi warunki i sposób zastosowania przepisów postępowania cywilnego do egzekucji należności administracyjnych przez władze sądowe, w wypadkach przez niniejsze rozporządzenie przewidzianych.

Art. 13. 1) Organa wykonawcze powołane do utrzymania publicznego bezpieczeństwa, spokoju i porządku są uprawnione w tym zakresie do bezpośredniego stosowania, w wypadkach niecierpiących zwłoki, środków przymusowych bez tytułu wykonawczego przewidzianego w art. 14, w szczególności także na podstawie zarządzeń ogólnych, podanych do powszechnej wiadomości w sposób w miejscu przyjęty.

2) To samo prawo przysługuje również innym władzom administracyjnym w wypadkach przewidzianych przez przepisy specjalne.

III. Zasady postępowania.

Art. 14. 1) Podstawą wdrożenia postępowania przymusowego jest tytuł wykonawczy. Tytułem tym są:

a) postanowienia obowiązujących przepisów prawnych, o ile z nich bezpośrednio wynika obowiązek wyraźnego świadczenia (zaniechania, znoszenia) bez potrzeby wydania przez władzę specjalnego aktu;
b) zarządzenia ogólne władzy przewidziane przez prawo a skierowane bądź do ogółu, bądź do określonej grupy osób;
c) dotyczące poszczególnych osób orzeczenia, zarządzenia, nakazy lub zakazy, przewidziane przez prawo.

2) Obowiązujące przepisy regulują warunki wykonalności tytułów wykonawczych oraz wypadki, w których wniesienie środków prawnych jest dopuszczalne, względnie w których nie wstrzymuje wykonania.

Art. 15. Organom egzekucyjnym nie przysługuje prawo badania ważności zarządzenia egzekucyjnego.

Art. 16. 1) Zastosowanie środków przymusowych przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu będzie zawsze poprzedzone zagrożeniem, w którem należy wymienić termin, po upływie którego przymus będzie zastosowany, oraz wskazać środek przymusowy.

2) Zagrożenie może być zawarte bądź w tytule egzekucyjnym określonym w art. 14 punkcie b i c, bądź w osobnem piśmie, a w przypadkach przewi-

dzianych w art. 13 oraz tam gdzie tytułem egzekucyjnym jest obowiązujący przepis prawny (art. 14 punkt a), — zakomunikowane ustnie.

Art. 17. 1) Władza egzekucyjna może wydać w granicach niezbędnej potrzeby tymczasowe zarządzenia dla zabezpieczenia wykonania (dopełnienia), o ile zachodzi niebezpieczeństwo, że osoba zobowiązana uchyli się od świadczenia zapomocą dyspozycji przedmiotami majątkowemi, zapomocą umów z osobami trzeciemi lub w inny sposób, albo będzie uniemożliwiać względnie utrudniać wykonanie.

2) Tymczasowe zarządzenia są natychmiast wykonalne.

Art. 18. 1) Przeciw zarządzeniu egzekucyjnemu służy odwołanie zarówno temu, przeciw komu egzekucja jest skierowana jak i wnioskodawcy, wyłącznie z tego powodu, że:

a) zarządzenie egzekucyjne jest niezgodne z tytułem egzekucyjnym, albo

b) zarządzono środki przymusowe, które nie są przewidziane w niniejszem rozporządzeniu albo są sprzeczne z postanowieniami art. 5.

2) Zobowiązanemu służy ponadto odwołanie z tego powodu, że egzekucja jest niedopuszczalna.

3) Odwołanie nie ma mocy wstrzymującej.

Art. 19. Władza egzekucyjna może tymczasowo wstrzymać w całości lub częściowo zastosowanie środka egzekucyjnego o ile nie zachodzi obawa, że wnioskodawca będzie narażony na niepowetowaną szkodę albo, że interes publiczny nie będzie w ten sposób naruszony. Równocześnie władza egzekucyjna winna zawiadomić władzę, która wydała tytuł egzekucyjny, celem ostatecznego rozstrzygnięcia.

Art. 20. Odwołania w sprawach egzekucyjnych rozstrzyga ostatecznie:

a) wojewoda (Komisarz Rządu) co do odwołań skierowanych przeciw zarządzeniom egzekucyjnym władz administracyjnych, Komisarz Rządu co do odwołań przeciw zarządzeniom egzekucyjnym magistratu m. st. Warszawy;

b) powiatowa władza administracji ogólnej, o ile są skierowane przeciw organom gminnym.

Art. 21. 1) W obrębie urzędów państwowych i komunalnych oraz budynków kolejowych, wojskowych i policyjnych organa egzekucyjne mogą przeprowadzać egzekucję po uprzedniem zawiadomieniu naczelników odnośnych władz względnie zarządców budynków.

2) W wypadku prowadzenia egzekucji w budynkach wojskowych lub na okrętach wojennych, komendanci tych objektów wojskowych wyznaczają organ wojskowy celem asystowania przy czynnościach egzekucyjnych.

Bliższe postanowienia o obowiązkach tego organu określi rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 22. Z wyjątkiem wypadków, w których zwłoka grozi niebezpieczeństwem, wolno przeprowadzać egzekucję jedynie w porze dziennej i w dni powszednie.

Art. 23. W razie śmierci zobowiązanego lub jego oczywistego zaginięcia organ egzekucyjny wstrzyma dalsze czynności egzekucyjne i przedłoży sprawę do decyzji władzy egzekucyjnej, wszakże przeprowadzenie tymczasowych zarządzeń, przewidzianych w art. 17 jest w tym wypadku dopuszczalne.

IV. Egzekucja świadczeń pieniężnych.

Art. 24. Egzekucja świadczeń pieniężnych w myśl niniejszego rozporządzenia dotyczy:

a) wszelkich świadczeń pieniężnych, nakładanych z tytułu publiczno-prawnego w zakresie administracji państwowej i komunalnej, oraz innych instytucyj prawa publicznego, z wyjątkiem świadczeń z tytułu danin publicznych i monopoli, jak również świadczeń na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych (art. 57);

b) wszelkich świadczeń pieniężnych nieprzewidzianych w punkcie a), którym obowiązujące przepisy przyznają prawo ściągalności w trybie administracyjnym.

Art. 25. 1) Tytuł egzekucyjny dla świadczeń, o których mowa w art. 24, o ile nie wynika bezpośrednio z ustawy lub rozporządzenia, stanowią orzeczenia (nakazy płatnicze), oraz wykazy zaległości wydane przez instytucję do tego powołaną i zaopatrzone przez nią stwierdzeniem, iż pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

2) Jeżeli tytuł egzekucyjny nie pochodzi od władzy państwowej lub samorządowej winien, o ile ma podlegać egzekucji administracyjnej (art. 11) zawierać potwierdzenie przez władzę egzekucyjną (art. 8), czy tytuł ten ze względu na uprawnienia instytucji do wystawienia go podlega egzekucji.

Art. 26. 1) Egzekucję świadczeń pieniężnych przeprowadza się:

a) przez zajęcie i sprzedaż z przetargu publicznego rzeczy ruchomych;

b) przez zajęcie znajdujących się w posiadaniu zobowiązanego pieniędzy;

c) przez zajęcie sum pieniężnych lub innego majątku ruchomego, stanowiących własność zobowiązanego, a znajdujących się u osób trzecich;

d) przez zajęcie płac lub innych dochodów przypadających zobowiązanemu.

2) W razie potrzeby zastosowania innych środków egzekucyjnych władza egzekucyjna zwraca się do sądu (art. 12).

Art. 27. Egzekucję poprzedza się upomnieniem zobowiązanego z zagrożeniem wdrożenia po upływie dni siedmiu środków w art. 26 wskazanych.

Art. 28. Nie ulega egzekucji majątek ruchomy, wyłączony od egzekucyjnego zajęcia na mocy przepisów obowiązujących przy egzekucji sądowej.

Art. 29. 1) Zajęciu podlegają przedewszystkiem ruchomości należące do gospodarstwa domo-

wego, następnie dopiero ruchomości należące do gospodarstwa zarobkowego.

2) Z ruchomości należących do gospodarstwa domowego ulegają zajęciu przedewszystkiem przedmioty zbytkowe, jak kosztowności, klejnoty i papiery wartościowe, następnie gotówka.

3) Zobowiązanemu służy jednak w każdym razie prawo żądać, aby wskazane przezeń przedmioty nie były zajęte, jeżeli inne pozostałe według oszacowania wystarczają na zaspokojenie egzekwowanej należności.

Art. 30. 1) Gdy zobowiązany nie wskaże majątku dostatecznego do przeprowadzenia egzekucji, a zachodzi uzasadnione podejrzenie, że majątek taki ukryto, organa egzekucyjne są uprawnione do przeprowadzenia rewizji domowej i nawet osobistej.

2) Rewizji osobistej kobiet mogą dokonywać tylko kobiety.

3) Rewizję osobistą w stosunku do osób wojskowych przeprowadza organ wojskowy, wyznaczony przez władzę wojskową — w obecności organu egzekucyjnego.

4) Sposób przeprowadzania rewizji osobistej określi szczegółowe rozporządzenie.

Art. 31. 1) Organ egzekucyjny wezwie asystencji miejscowych organów bezpieczeństwa:

a) jeżeli spotkał się z oporem zobowiązanego lub innych osób;
b) jeżeli pomieszczenie, w którem mają być dokonywane czynności egzekucyjne, jest zamknięte.

2) Jeżeli czynności egzekucyjne mają być przeprowadzone w nieobecności zobowiązanego, organ egzekucyjny przybierze świadka, którym mogą być osoby dorosłe należące do domowników lub pracowników zobowiązanego albo osoby sprawujące nadzór nad jego mieniem.

Art. 32. W razie zbiegu egzekucji administracyjnej i sądowej, administracyjny tytuł egzekucyjny łącznie z protokółami dokonanych czynności przekazuje się sądowemu organowi egzekucyjnemu, celem dalszego prowadzenia egzekucji.

Art. 33. 1) Zajęcie ruchomości następuje przez ich protokólarne opisanie i oszacowanie.

2) Przedmioty, do których rości sobie prawo osoba trzecia, zamieszcza się w spisie z zaznaczeniem, kto do nich rości sobie prawo i z jakiego tytułu.

3) Jeśli zgłoszone prawo osoby trzeciej nie budzi wątpliwości, władza egzekucyjna zwalnia z pod zajęcia objęte tem prawem rzeczy. W innych przypadkach zajęte przedmioty mogą być zwolnione tylko na mocy decyzji sądowej.

Art. 34. Zajęte przedmioty organ egzekucyjny odpowiednio oznacza i pozostawia na miejscu pod dozorem dłużnika lub tych osób trzecich, które na to wyrażą swą zgodę, bądź też, gdy jest to konieczne dla zabezpieczenia wyników egzekucji, zarządza przeniesienie ich na skład na koszt zobowiązanego.

Art. 35. Osoba, pod której dozór oddano zajęte przedmioty, odpowiada majątkowo za zachowanie ich w całości, a to niezależnie od odpowiedzialności karnej na wypadek sprzeniewierzenia.

Art. 36. 1) Sprzedaż zajętych przedmiotów w drodze przetargu publicznego następuje najwcześniej w 2 tygodnie po zajęciu, o ile właściciel nie wyrazi zgody na termin wcześniejszy.

2) Sprzedaż następuje z reguły w miejscu, gdzie zdeponowano zajęte przedmioty.

3) O czasie i miejscu sprzedaży należy podać do wiadomości publicznej co najmniej na tydzień przed sprzedażą.

Art. 37. 1) Przetarg publiczny przeprowadza organ egzekucyjny.

2) Właściciel obecny przy sprzedaży ma prawo żądać, aby pewne przedmioty były sprzedane wcześniej niż inne.

Art. 38. Licytant ofiarujący najwyższą cenę, po jej złożeniu na ręce organu egzekucyjnego staje się właścicielem sprzedawanej rzeczy. Osoba uchylająca się od niezwłocznego uiszczenia zaofiarowanej przez się ceny, traci prawo do nabycia sprzedawanej rzeczy i uczestniczenia w dalszym przetargu. Ponadto ulega ona ukaraniu w trybie administracyjnym grzywną do 100 złotych.

Art. 39. Przetarg publiczny poczytuje się za niedoszły do skutku, jeżeli w nim nie weźmie udziału co najmniej dwóch licytantów, jak również, jeżeli żaden z uczestniczących nie poda ceny wyższej ponad oszacowanie.

Art. 40. 1) Nowy przetarg publiczny może być wyznaczony po podaniu o tem do publicznej wiadomości co najmniej na 3 dni przed jego terminem.

2) Na drugim przetargu publicznym mienie może być sprzedane nawet niżej oszacowania.

Art. 41. Zajęte papiery wartościowe na okaziciela, według uznania władzy egzekucyjnej mogą być bądź sprzedane z przetargu publicznego na giełdzie, bądź przejęte po kursie giełdowym z dnia zajęcia, na pokrycie należności egzekwowanej i kosztów egzekucyjnych.

Art. 42. Zajęcie sum pieniężnych lub innego majątku ruchomego zobowiązanego, znajdujących się u osób trzecich (fizycznych lub prawnych), bądź w urzędach i instytucjach państwowych, jako też od tych osób lub instytucji zobowiązanemu należnych, ukutecznia się przez doręczenie osobie, u której zajmowany majątek się znajduje, względnie od której należy się on zobowiązanemu, wezwania, zobowiązującego tę osobę do wydania całego należnego zobowiązanemu majątku, do wysokości sumy egzekwowanej wraz z kosztami egzekucji, na ręce organu egzekucyjnego, a to pod rygorem odpowiedzialności za straty wyniknąć mogące skutkiem niedopełnienia tego obowiązku.

Art. 43. 1) Zajęcie płac lub innych dochodów, przypadających zobowiązanemu, uskutecznia się przez doręczenie osobie względnie urzędowi, zobowiązanym do uiszczenia, wezwania o dokonanie potrąceń w wysokości nie przekraczającej granicy przez prawo ustalonej, aż do całkowitego pokrycia egzekwowanej należności wraz z kosztami egzekucji, oraz o niezwłoczne przekazywanie uzyskanych w ten sposób sum na ręce organu egzekucyjnego, a to pod rygorem odpowiedzialności za straty wyniknąć mogące skutkiem niedopełnienia tego obowiązku.

2) W stosunku do uposażenia osób wojskowych, potrącenia uskutecznia się w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie z 2-go kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312) względnie w rozporządzeniach na podstawie tej ustawy wydanych.

V. Egzekucja innych świadczeń; wykonanie zastępcze.

Art. 44. 1) Jeżeli zobowiązany do świadczenia robocizny lub do świadczeń w naturze nie wypełnia tego obowiązku albo wcale, albo niezupełnie, albo nie w należytym czasie, władza nakaże wykonanie brakującego świadczenia na jego koszt i niebezpieczeństwo, przyczem może użyć do tego celu sił pociągowych, narzędzi i materjałów, należących do egzekuta. Urosłe z tego powodu wydatki będą ściągnięte od zobowiązanego w trybie przewidzianym w niniejszem rozporządzeniu dla egzekucji świadczeń pieniężnych.

2) W razie potrzeby władza egzekucyjna może nakazać zobowiązanemu zaliczenie naprzód sumy kosztów z zastrzeżeniem późniejszego rozliczenia się. Taki nakaz stanowi tytuł egzekucyjny.

VI. Kara pieniężna celem przymuszenia.

Art. 45. Jeśli chodzi o czynność, która z powodu swoich właściwości nie może być spełniona zastępczo przez osobę trzecią, albo jeśli zgóry wiadomo, że zobowiązany nie będzie w stanie pokryć kosztów zastępczego wykonania, albo jeśli chodzi o zmuszenie do spełnienia obowiązku znoszenia czegoś albo zaniechania — stosuje się karę pieniężną celem przymuszenia.

Art. 46. Egzekucja rozpoczyna się zagrożeniem karą pieniężną celem przymuszenia na wypadek oporu lub zwłoki; kara pieniężna celem przymuszenia staje się wykonalną z chwilą, kiedy nastąpiły okoliczności w zagrożeniu przewidziane, t. j. skoro zakazany czyn popełniono lub nakazanej czynności w terminie nie wykonano.

Art. 47. 1) Kara pieniężna celem przymuszenia może być wymierzona zarówno osobom fizycznym jak prawnym, a także osobom nieletnim.

2) Odnośnie osób prawnych jako też osób nieletnich, może być zastosowana tylko kara pieniężna; jednakże w stosunku do prawnych zastępców osób prawnych nie będących osobami prawa publicznego może być stosowany prócz kary pieniężnej także areszt zastępczy (art. 48). Za uiszczenie kary pieniężnej wyznaczonej prawnym zastępcom tych osób prawnych odpowiadają solidarnie te osoby prawne i ich prawni zastępcy.

Art. 48. 1) Kara pieniężna celem przymuszenia może być stosowana kilkakrotnie w tym samym lub coraz wyższym wymiarze, nie może jednak każdorazowy wymiar przekraczać sumy 100 zł. względnie 5-ciu dni aresztu na wypadek niemożności zapłacenia kary.

2) O wykonanie kary zastępczego aresztu nałożonej na osobę wojskową, należy zwrócić się do władz wojskowych.

VII. Przymus bezpośredni.

Art. 49. Bezpośredni przymus może być stosowany dla zmuszenia do znoszenia lub zaniechania, albo celem ochrony wykonywanej czynności, lub wykonanego dzieła. Pozatem przymus bezpośredni będzie stosowany tylko wówczas, gdy inne środki egzekucyjne okażą się bezskuteczne, albo gdy zastosowanie niezwłoczne przymusu jest konieczne ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę dla interesu publicznego, ze względu na bezpośrednie niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia ludzi, lub dla mienia prywatnego w szerszym rozmiarze, albo gdy ustawa wyraźnie stosowanie tego środka przewiduje.

Art. 50. 1) Użycie przymusu bezpośredniego polega na zagrożeniu tym środkiem egzekucyjnym ze strony organu egzekwującego, poczem następuje wezwanie organów asystencyjnych (art. 8 ustęp trzeci).

2) W wypadkach, w których organa względnie władze wymienione w art. 13 są uprawnione osobiście zastosować przymus bezpośredni w braku organów asystencyjnych — działają one według przepisów o asystencji.

3) W wypadkach, w których władze administracyjne wykonują orzeczenia wyższych instancyj i same obejmują bezpośrednie wykonanie, są one uprawnione do stosowania przymusu bezpośredniego. Przepis ustępu trzeciego art. 8 ma w tych wypadkach zastosowanie.

VIII. Przepisy końcowe.

Art. 51. 1) Koszty przymusowego postępowania administracyjnego obciążają zobowiązanego i będą ściągnięte w trybie przewidzianym dla egzekucji świadczeń pieniężnych.

2) W razie nieściągalności koszta postępowania przymusowego ponosi władza, której organa egzekucję przeprowadzały, o ile specjalne przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 52. Rozporządzenie wykonawcze określi sposób ustalania wysokości kosztów postępowania przymusowego w wypadkach przewidzianych w punkcie b) art. 3; do czasu wydania tego rozporządzenia wysokość kosztów ustalać będzie władza egzekucyjna.

Art. 53. 1) Od należności pieniężnych nieuiszczonych z winy płatnika w terminie płatności, pobierane będą na rzecz władz i instytucyj, którym

przypadają te należności, — począwszy od 15 dnia po upływie terminu płatności — kary za zwłokę w wysokości 2% miesięcznie od zaległych sum, przyczem miesiąc zaczęty liczy się za cały.

2) Rozporządzenie Rady Ministrów może obniżać wysokość kar za zwłokę, bądź dla wszystkich, bądź dla niektórych rodzajów należności.

3) Od należności, których spłata została odroczona lub rozłożona na raty przez odnośną władzę względnie instytucję lub jej upoważniony do tego organ, pobiera się odsetki za zwłokę tylko wtedy, gdy przy sposobności odroczenia lub rozłożenia na raty zostały oznaczone, i to w takiej wysokości, w jakiej je ustalono.

Art. 54. 1) Gminy przeprowadzające egzekucję należności pieniężnych stosownie do postanowień rozporządzenia niniejszego, pobierają na swoją rzecz odszkodowanie w następującej wysokości:

a) od kwot nieprzekraczających 500 zł. . . . . 3% ściągniętych kwot, niemniej jednak niż 5 zł.;

b) od kwot większych niż 500 zł. a nieprzekraczających 2000 zł. . . . . 2% ściągniętych kwot, niemniej jednak niż 15 zł.;

c) od kwot ponad 2000 zł. . . . . 1% ściągniętych kwot, niemniej niż 40 zł., a nie więcej jednak niż 250 zł.

2) Odszkodowanie o którem mowa w ustępie pierwszym — obciąża płatnika (zobowiązanego).

Art. 55. Przepis art. 2 rozporządzenia niniejszego odnosi się również do państwowego zarządu kolejowego.

Art. 56. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie dotyczą dziedziny danin publicznych i monopoli.

Art. 57. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przystosuje zasady niniejszego rozporządzenia do egzekucji w dziedzinie ubezpieczeń społecznych, przez wprowadzenie w niem odpowiednich zmian stosownie do odmiennych potrzeb instytucyj ubezpieczeń społecznych, oraz ustali termin wprowadzenia w życie zmienionego w powyższy sposób rozporządzenia; do powyższego terminu zachowują moc obowiązującą przepisy dotychczasowe, normujące egzekucję w tym zakresie.

Art. 58. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ustali przepisy o wyłączeniach z pod postanowień niniejszego rozporządzenia osób korzystających ze specjalnych przywilejów na podstawie prawa międzynarodowego.

Art. 59. 1) Organa gminne są obowiązane na polecenie władzy sądowej lub prokuratorskiej do egzekwowania na zasadach niniejszego rozporządzenia grzywien, kar pieniężnych, nawiązek, opłat i kosztów, orzeczonych w sądowem postępowaniu karnem.

2) W powyższym zakresie władzom sądowym i prokuratorskim służą w stosunku do organów gminnych prócz praw przewidzianych w ustawach postępowania sądowego, także prawa służące według niniejszego rozporządzenia władzy administracji ogólnej.

3) Do egzekucji pretensyj z mocy orzeczeń wydanych w sądowem postępowaniu cywilnem, organa gminne są obowiązane na zasadach niniejszego artykułu w dotychczasowym zakresie z tem uzupełnieniem, że obowiązek dotyczący zwierzchności gminnych (art. 158 u. p. c. z r. 1864) dotyczy także magistratów miast i ich organów wykonawczych.

4) Przepisy w przedmiocie wynagrodzenia za wykonanie egzekucji na zasadzie niniejszego artykułu na polecenie władz sądowych i prokuratorskich określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 60. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 61. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 30 dni po ogłoszeniu i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego. Równocześnie traci moc obowiązującą art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) powołany również w art. 113 tego rozporządzenia, jako też wszelkie przepisy sprzeczne z postanowieniami rozporządzenia niniejszego.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *Dr. Dobrucki*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*

(Dz. U. R. P. z dnia 24.III. 1928 r. Nr. 36, poz. 342).

179.
OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU
z dnia 2 kwietnia 1928 r.

o wysokości sumy, do jakiej mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe, jako wadja przy przetargach oraz kaucje na zabezpieczenie wszelakiego rodzaju umów lub zaliczek wypłacanych na dostawy i roboty rządowe, jak również na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych.

Termin płatności kuponu	NAZWA PAPIERU	Wartość nominalna	Wartość depozyt w złotych
	A. Papiery Państwowe		
1. IV. i 1. X.	6% poż. dol.—1920 r. (Dz. U. R. P. z 1919 r. Nr. 29 poz. 252).	dol. 100	610
1. II. i 1. VIII.	10% poż. kol. Serja I (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 105 poz. 40), oraz rozporządzenie Ministra Skarbu (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 83 poz. 798)	frank. zł. 100	140
2. I. i 1. VII.	5% państw. poż. konw. (Dz. U. R. P. z 1925 Nr. 96 poz. 560)	zł. 100	53
2. I. i 1. VII.	5% konwers. poż. kol. (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 89 poz. 509)	zł. 100	48
1. II. i 1. VIII.	5% obl. Serja II prem. poż. dol. (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 129 poz. 919)	dol. 5	40
15. X. i 15. IV.	7% poż. stabilizac. z r. 1927 (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 78 poz. 443)	dol. 100 Ł 100	650 3200
	B. Listy zastawne i obligacje państwowych instytucyj kredytowych.		
30. VI. i 31. XII.	8% list zast. B. G. K. opiewające na złote w złocie, Serja A, B, C, D, E.	w złocie [1]) 100 zł.	125
1. IV. i 1. X.	8% obl. komun. B. G. K. opiewające na złote w złocie wzgl. franki szwajc., wzgl. dolary, funty szterl., lub floreny holenderskie	w złocie [1]) 100 Zł.	125
1. IV. i 1. X.	4½% list zast. b. Banku Krajowego Serja II, III, IV, V przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote	100 Zł.	40
1. IV. i 1. X.	4% konw. list zast. b. Banku Krajowego Serja II, III, IV, V przejęte i skonwertowane przez Bank Gosp. Kr. na złote	100 Zł.	35
1. IV. i 1. X.	4½% obl. komun. b. Banku Krajow. Serje B, C, D, przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote	100 Zł.	40
1. IV. i 1. X.	4% obl. komun. b. Banku Kraj. przejęte i skonwertowane przez B. G. K. na złote	100 Zł.	35
2. I. i 2. VI.	8% list. zast. Państw. Banku Roln. Serji I	w złocie[2]) 100 zł.	125
	C. Listy zastawne instytucyj kredytowych prywatnych, Gwarantowanych przez Skarb Państwa.		
1. IV. i 1. X.	7 i 8% listy zast Tow. Kred. Przem. Pol. (Dz. U. R. P. Nr. 113 ex 1920 poz. 737) . . . . ,	Ł. 1	30
	D. Listy zastawne i obligacje krajowych towarzystw kredytu długoterminowego za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem) w rozumieniu § 3 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 141)		75% ceny giełdowej
	E. Akcje Banku Polskiego	100 Z .	100

Papiery wartościowe przyjmowane jako wadja i kaucje winny być zaopatrzone w bieżący kupon.

Uprzednie obwieszczenia w tymże przedmiocie tracą moc obowiązującą.

Przepisy niniejsze obowiązują z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: (—) *G. Czechowicz.*

[1]) Według parytetu złotego, określonego art. 1 rozp. Prez. Rzecz. z dn. 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 65)

[2]) Według parytetu złotego określonego art. 1 rozp. Prez. Rzecz. z dn 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 65 względnie 172 zł. w złocie według parytetu ustalonego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 5. XI. 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 97 poz. 855) w sprawie zmiany ustroju pieniężnego.

(Mon. Pol. z dn. 13.IV. 1928 r. Nr. 85, poz. 140).

Opłaty stemplowe.

180.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 715).

148. *(Art. 112).* Celem zastosowania punktu 8 art. 112 uos. ustala się wartość przedmiotu sporu według przepisów postępowania sądowego w sprawach cywilnych. O ile zaś przepisy te nie zawierają postanowienia, na podstawie którego możnaby w przypadku konkretnym oznaczyć wartość przedmiotu sporu, to stosuje się przepisy, według których oznacza się wartość przedmiotu sporu celem obliczenia opłaty sądowej. (L. D. V. 7633/6/27).

Przepisy celne.

181.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa,

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

w sprawie zwrotu ceł przy wywozie gotowych wyrobów włókienniczych.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy wywozie zagranicę wyrobów włókienniczych, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów barwniki i chemikalja podług następujących norm:

za 100 kg. tkanin bawełnianych białych wykończonych	zł. 2.—
„ 100 kg. tkanin bawełnianych kolorowych	zł. 43.—
„ 100 kg. tkanin wełnianych kolorowych	zł. 82.50
„ 100 kg. tkanin półwełnianych kolorowych	zł. 63.—
„ 100 kg. wyrobów dzianych bawełnianych białych	zł. 2.—
„ 100 kg. wyrobów dzianych bawełnianych kolorowych	zł. 43.—
„ 100 kg. wyrobów dzianych wełnianych kolorowych	zł. 82.50
„ 100 kg. wyrobów dzianych półwełnianych kolorowych	zł. 63.—

§ 2. Zwrot cła z tytułu wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu występu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych: z dnia 3 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 478), z dnia 11 lutego 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 108) oraz z dnia 20 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 429).

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 464).

182.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa,

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

w sprawie zwrotu cła przy wywozie obrabiarek.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy wywozie zagranicę obrabiarek do metali i drzewa, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów materjały podług następujących norm:

za 100 kg. obrabiarek do metali i drzewa zł. 26.—

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 28 kwietnia 1928 r. i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1928 r. włącznie.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 465).

183.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa,

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

w sprawie zwrotu cła przy wywozie barwników.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1 Przy wywozie zagranicę barwników, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów materjały, podług następujących norm:

za 100 kg. barwników . . . . zł. 130.—

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu wywozu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 28 kwietnia 1928 r. i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1928 r. włącznie.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Nezabytowski.*

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 466).

184.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa,

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

w sprawie zwrotu ceł przy wywozie żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy wywozie zagranicę żelazocjanków, błękitów oraz ługu potasowego, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy materjały zużyte do wyrobu tych towarów, podług następujących norm:

za 100 kg. żelazocjanku potasowego .	zł. 17.80
„ 100 kg. żelazocjanku sodowego .	zł. 12.50
„ 100 kg. błękitów: paryskiego i „Milori"	zł. 24.—
„ 100 kg. ługu potasowego . . .	zł. 2.10

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu występu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykaz związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń będzie ustalony przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 1928 r. Rozporządzenie to obowiązuje do dnia 31 grudnia 1928 r. włącznie.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz*.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski*.
Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski*.

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 467).

185.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa.

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

o zmianie rozporządzenia z dn. 10 sierpnia 1927 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie kapeluszy i stożków.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. § 1 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 10 sierpnia 1927 r. w sprawie zwrotu cła przy wywozie kapeluszów i stożków (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 650) otrzymuje następujące brzmienie:

„Przy wywozie zagranicę kapeluszy i stożków wojłokowych (wełnianych) barwionych, wytworzonych w kraju, zezwala się na zwrot cła uiszczonego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu tych towarów barwniki, podług następujących norm:

za 100 kg. kapeluszy i stożków wojłokowych (wełnianych) barwionych zł. 82.50".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz*.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski*.
Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski*.

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 468).

186.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa.

z dnia 4 kwietnia 1928 r.

w sprawie zwrotu cła przy wywozie przędzy barwionej.

Na podstawie art. 7 ustęp d) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy wywozie zagranicę przędzy, wytworzonej w kraju, zezwala się na zwrot cła, uiszczonego za sprowadzone z zagranicy, zużyte do wyrobu przędzy barwniki i chemikalja podług następujących norm:

za 100 kg. przędzy wełnianej barwionej zł. 62.—
za 100 kg. przędzy wełnianej z domieszką przędzy bawełnianej, barwionej zł. 60.—

§ 2. Zwrot cła z tytułu, wymienionego w § 1 niniejszego rozporządzenia, uskutecznia się zapomocą kwitów wywozowych, wystawionych każdorazowo przez upoważnione do tego urzędy celne na podstawie zaświadczeń związków eksportowych, po stwierdzeniu występu towarów zagranicę.

§ 3. Kwity wywozowe opiewają na okaziciela, zachowując ważność na przeciąg 9 miesięcy od daty ich wystawienia i mogą służyć do uiszczania należności celnych za wszelkie towary, sprowadzane z zagranicy, w każdym z urzędów, upoważnionych do wystawiania kwitów.

§ 4. Wykazy związków eksportowych, uprawnionych do wydawania powyżej wymienionych zaświadczeń, będą ustalane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 5. Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia wyda Minister Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie traci moc obowiązujące rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemwysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 25 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 148).

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz*.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski*.
Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski*.

(Dz. U. R. P. z dnia 21 kwietnia 1928 r. Nr. 47, poz. 469).

187.

OKÓLNIK

Nr. D. IV/3039/4/28.

w sprawie instytucji greckich, upoważnionych do wystawiania świadectw pochodzenia.

Do wszystkich Dyrekcji Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że poniżej wymienione instytucje upoważnione są w Grecji do wystawiania świadectw pochodzenia dla towarów greckiego pochodzenia:

1) Państwowe Władze Celne;

2) Izby Handlowe i Przemysłowe,

3) Firma eksportująca.

W wypadkach wymienionych w p. 3. świadectwo pochodzenia przed zawizowaniem go przez przedstawicielstwo polskie w Grecji, winno być legalizowane przez tamtejsze władze.

Warszawa, dnia 16 kwietnia 1928 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr. W. Rasiński.*

188.

OKÓLNIK L. D. IV./314/3/28.

Do Dyrekcji Ceł w Warszawie, Poznaniu, Lwowie, Mysłowicach, Wilnie, Gdańsku i Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

W ślad okólnika L. D. IV/235/3/28 w sprawie stosowania zakazu przywozu niektórych towarów Ministerstwo Skarbu wyjaśnia dodatkowo, co następuje:

1) Towary zgłaszane do odprawy celnej najpóźniej dnia 14 marca r. b., a podlegające w tym terminie zakazowi przywozu, mogą być wypuszczane do wolnego obrotu tylko pod warunkiem przedstawienia Urzędowi Celnemu zaświadczeń na prawo przywozu, wystawianych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

2) Jeżeli przy zgłoszeniu takich towarów do odprawy celnej strona nie będzie mogła złożyć wymaganych zaświadczeń na prawo przywozu, a towar, stosownie do postanowień §§ 18 i 49 rozporządzenia o postępowaniu celnem, pozostanie w składzie celnym, to bez względu na to, że od 15 marca r .b. zakaz przywozu uchylono, należy przy ostatecznej odprawie i przed wypuszczeniem omawianych towarów do wolnego obrotu żądać od stron zaświadczeń na prawo przywozu.

3) Wobec sspodziewanego nawału pracy w Urzędach Celnych postanowienia § 12 rozporządzenia o postępowaniu celnem o trzydniowym terminie należy stosować w ten sposób, że trzydniowy termin dla zjawienia się strony do asystowania przy rewizji celnej oblicza się od daty zawiadomienia strony o możności rewizji.

Sposób zawiadomienia stron ustalą Urzędy Celne we własnym zakresie, zależnie od lokalnych warunków.

4) O powyższem należy bezzwłocznie powiadomić podległe Dyrekcji Urzędy Celne.

Warszawa, dnia 10 marca 1928 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr. Rasiński.*

(Mon. Pol. z dn. 19 marca 1928 r. Nr. 65, poz. 94).

189.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 3 lutego 1928 r.

o zmianie wzorów kart zgłoszenia statystycznego towarów i notatek statystycznych, ustalonych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej.

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 21 października 1919 r. o organizacji statystyki administracyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 464) zarządza się co następuje:

§ 1. § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1921 r. w sprawie statystyki celnej (Dz. U. R. P. Nr. 107, poz. 783) otrzymuje następujące brzmienie:

„Zgłoszenie pisemne następuje przez wypełnienie i złożenie przepisanej dla danego kierunku i obrotu karty zgłoszenia statystycznego według dołączonych wzorów (załącznik 1 — 9).

I. Wolny obrót.

1) W przywozie w wolnym obrocie karty według wzoru Nr. 1 na papierze białym.

2) W wywozie towarów krajowych w wolnym obrocie karty według wzoru Nr. 2 na papierze białym z podłużnemi czerwonemi paskami.

3) W wywozie towarów zagranicznych w wolnym obrocie karty według wzoru Nr. 3 na papierze białym z podłużnemi bronzowemi paskami.

4) W wywozie pocztą w wolnym obrocie karty według wzoru Nr. 4 na papierze białym z ukośnemi czerwonemi paskami.

II. Obrót warunkowy.

5) W przywozie w obrocie warunkowym karty według wzoru Nr. 5 na papierze białym z podłużnemi fioletowemi paskami.

6) W powrotnym wywozie w obrocie warunkowym karty według wzoru Nr. 6 na papierze białym z podłużnemi zielonemi paskami.

7) W wywozie w obrocie warunkowym karty według wzoru Nr. 7 na papierze białym z podłużnemi niebieskiemi paskami.

8) W powrotnym przywozie w obrocie warunkowym karty według wzoru Nr. 8 na papierze białym z podłużnemi żółtemi paskami.

III. Przewóz.

9) W przewozie przez polski obszar celny (tranzyt) karty według wzoru Nr. 9 na papierze białym z podłużnemi popielatemi paskami".

§ 2. Wymienione w § 21 i § 22 powołanego rozporządzenia notatki statystyczne według wzoru Nr. 10 (załącznik 10) i według wzoru Nr. 11 (załącznik 11) otrzymają układ i brzmienie wskazane w załącznikach Nr. 10 i 11.

§ 3. Karty zgłoszeń i notatki statystyczne według poprzednich wzorów mogą być używane aż do dnia 30 czerwca 1928 r. Po tym terminie mogą być wymienione na nowe w Głównym Urzędzie Statystycznym oraz w urzędach celnych, pocztowych i kolejowych.

§ 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Komunikacji oraz Poczt i Telegrafów.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 23 kwietnia 1928 r. Nr. 48, poz. 471).

Wzór Nr. 1
(na białym papierze).

Załącznik 1 do § 1 rozp. Rady Min.
z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA PRZYWOZU W WOLNYM OBROCIE

Przy przywozie towaru przez port krajowy lub port w. m. Gdańska nazwa portu, przez który towar wszedł do kraju

....

Przy przywozie towaru lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wszedł do kraju

....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulacyjnych i t. p.)
					Waga a)				Ilość sztuk			
					Surowa (brutto)		Czysta (netto)					
					Kg	gr	Kg	gr				
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju i z tego samego kraju pochodzenia.												

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres odbiorcy

....

Podpis zgłaszającego

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego ....

....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie** (zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego

....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 2
(na papierze białym z podłużnemi czerwonemi paskami)

Załącznik 2 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA WYWOZU W WOLNYM OBROCIE.

Przy wywozie towarów przez port krajowy lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wyszedł z kraju

....

Przy wywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wyszedł z kraju

....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj przeznaczenia	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulacyjnych i t. p.)
					Waga a)				Ilość sztuk			
					Surowa (brutto)		Czysta (netto)					
					Kg	gr	Kg	gr				
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju i przeznaczone do tego samego kraju.												

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres nadawcy ....

....

Podpis zgłaszającego ....

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego

....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak — nie** (zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia

Podpis urzędnika celnego

....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 3
(na papierze białym z podłużnemi bronzowemi paskami).

Załącznik 3 do § 1 rozp. Rady Min.
z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA WYWOZU TOWARÓW ZAGRANICZNYCH W WOLNYM OBROCIE.

Przy wywozie towarów przez port krajowy lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wyszedł z kraju

....

Przy wywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wyszedł z kraju

....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	Kraj przeznaczenia	Czy towar w czasie od przywozu do wywozu należał do krajowca tak — nie	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulacyjnych i t. p.)
					Waga a)				Ilość sztuk					
					Surowa (brutto)		Czysta (netto)							
					Kg	gr	Kg	gr						
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10	11	12
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 9, 10, 11 brzmią tak samo.														

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres nadawcy ....

....

Podpis zgłaszającego ....

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p.
Urzędu
Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego ....

....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie**
(zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego ....

....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 4
(na papierze białym z ukośnemi czerwonemi paskami).

Załącznik 4 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA WYWOZU POCZTĄ W WOLNYM OBROCIE.

Pieczęć pocztowego urzędu nadawczego

Nr. nadawczy ....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj przeznaczenia	Czy towar jest pochodzenia krajowego czy zagranicznego	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulacyjnych i t. p.)
				Waga a)				Ilość sztuk				
				Surowa (brutto)		Czysta (netto)						
				Kg	gr	Kg	gr					
1	2	3	4	5				6	7	8	9	10
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, których odpowiedzi w rubr. 8, 9 brzmią tak samo.												

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres nadawcy ....

....

Podpis zgłaszającego ....

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie** (zbędne skreślić).

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego ....

....

Wzór Nr. 5
(na papierze białym z podłużnemi fioletowemi paskami).

Załącznik 5 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA PRZYWOZU W OBROCIE WARUNKOWYM.

Przy przywozie towarów przez port krajowy lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wszedł do kraju

Przy przywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wszedł do kraju

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru — Waga a) — Surowa (brutto) Kg	gr	Czysta (netto) Kg	gr	Ilość sztuk	Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	W obrocie dla uszlachetnienia należy podać rodzaj uszlachetnienia np. polerowanie i t. p.	W obrocie czasowym należy podać czy towar przeznaczony do przejściowego użytku np. na wystawę i t. p.
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10	11
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 9, 10, 11 brzmią tak samo.													

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres odbiorcy ....

Podpis zgłaszającego ....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego ....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie** (zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego ....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 6
(na białym papierze z podłużnemi zielonemi paskami)

Załącznik 6 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA POWROTNEGO WYWOZU W OBROCIE WARUNKOWYM.

Przy wywozie towarów przez port krajowy, lub port w. m. Gdańska nazwa portu, przez który towar wyszedł z kraju

....

Przy wywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wyszedł z kraju

....

Ilość i rodzaj sztuk i środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj przeznaczenia	W obrocie dla uszlachetnienia należy podać:		W obrocie czasowym należy podać: towar przeznaczony do przejściowego użytku
					Waga a)				Ilość sztuk			Rodzaj np. polerowanie	Wartość	
					Surowa (brutto)		Czysta (netto)					dokonanego uszlachetnienia		
					Kg	gr	Kg	gr						
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10	11	12
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 9, 10, 12 brzmią tak samo.														

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres nadawcy ....

....

Podpis zgłaszającego

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego ....

....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie** (zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego ....

....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 7
(na papierze białym z podłużnemi niebieskiemi paskami)

Załącznik 7 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA WYWOZU W OBROCIE WARUNKOWYM.

Przy wywozie towarów przez port krajowy lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wyszedł z kraju

Przy wywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wyszedł z kraju

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru: Waga a) Surowa (brutto) Kg	gr	Czysta (netto) Kg	gr	Ilość sztuk	Wartość towaru loco granica celna	Kraj przeznaczenia	W obrocie dla uszlachetnienia należy podać rodzaj uszlachetnienia np. polerowanie, barwienie	W obrocie czasowym należy podać czy towar przeznaczony do przejściowego użytku
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10	11
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 9, 10, 11 brzmią tak samo.													

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres nadawcy

Podpis zgłaszającego

Data

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak** — **nie** (zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia

Podpis urzędnika celnego

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 8
(na papierze białym z podłużnemi żółtemi paskami)

Załącznik 8 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA POWROTNEGO PRZYWOZU W OBROCIE WARUNKOWYM.

Przy przywozie towarów przez port krajowy, lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wszedł do kraju

....

Przy przywozie towarów lądem, rzekami lub jeziorami, nazwa granicznego urzędu celnego, przez który towar wszedł do kraju

....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Towar opakowany Tak Nie	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru: Waga a) Surowa (brutto) Kg	gr	Czysta (netto) Kg	gr	Ilość sztuk	Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	W obrocie dla uszlachetnienia należy podać: Rodzaj np. polerowanie i t. p. dokonanego uszlachetnienia	Wartość dokonanego uszlachetnienia	W obrocie czasowym należy podać czy towar przeznaczony do przejściowego użytku
1	2	3	4	5	6				7	8	9	10	11	12
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 9, 10, 12 brzmią tak samo.														

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres odbiorcy

....

Podpis zgłaszającego

....

Data ....

Miejsce do nalepiania znaczków statystycznych

m. p. Urzędu Celnego

Nazwa i pozycja rejestru celnego

....

Czy wartość podana z faktury (dokumentu handlowego?) **tak — nie**
(zbędne skreślić)

Sprawdziłem dnia ....

Podpis urzędnika celnego

....

Nienależyte wypełnienie, względnie podanie nieprawdziwych zeznań ulegnie karze zgodnie z art. 51, 54 ustawy karno-skarbowej z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Wzór Nr. 9
(na papierze białym z podłużnemi popielatemi paskami)

Załącznik 9 do § 1 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

KARTA PRZEWOZU PRZEZ POLSKI OBSZAR CELNY.

Przy wejściu lub wyjściu towaru przez port krajowy lub port w. m. Gdańska, nazwa portu, przez który towar wszedł lub przez który towar wyjdzie z obszaru celnego ....

Ilość i rodzaj sztuk lub środków transportowych oraz ich cechy i numery	Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	Kraj przeznaczenia	Czy towar od przywozu do wywozu należał do krajowca Tak Nie
				Waga a)				Ilość sztuk				
				Surowa (brutto)		Czysta (netto)						
				Kg	gr	Kg	gr					
1	2	3	4	5				6	7	8	9	10
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju, przy których odpowiedzi w rubr. 8, 9, 10 brzmią tak samo.												

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Imię, nazwisko i adres właściciela towaru

....

Podpis zgłaszającego

....

Data

Wypełnia urząd celny wejściowy:

Nazwa i pozycja rejestru celnego:

m. p. Urzędu Celnego

Podpis urzędnika

....

Wypełnia urząd celny wyjściowy:

Nazwa i pozycja rejestru celnego:

m. p. Urzędu Celnego

Podpis urzędu celnego:

Wzór Nr. 10
(na papierze białym)

Załącznik **10** do § 2 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

Druk płatny.

NOTATKA STATYSTYCZNA DLA PRZYWOZU.

W ruchu podróżnych
W obrocie pogranicznym
W przywozie pocztą

Nieodpowiednie skreślić.

Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj pochodzenia	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulac. i t. p.)
			Waga a)				Ilość sztuk			
			Surowa (brutto)		Czysta (netto)					
			Kg	gr	Kg	gr				
1	2	3	4				5	6	7	8
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju i z tego samego kraju pochodzenia.										

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Podpis urzędnika celnego ....

m. p.
Urzędu
Celnego

Wzór Nr. 11
(na papierze białym)

Druk płatny.

Załącznik 11 do § 2 rozp. Rady Min. z dnia 3 lutego 1928 r. (poz. 471).

NOTATKA STATYSTYCZNA DLA WYWOZU.

W ruchu podróżnych
W obrocie pogranicznym } (Nieodpowiednie skreślić)

Pozycja taryfy celnej	Nr. statystyczny	Nazwa towaru	Ilość towaru					Wartość towaru loco granica celna	Kraj przeznaczenia	Cło pobrane (bez akcydencji, opłat manipulac. i t. p.)
			Waga a)				Ilość sztuk			
			Surowa (brutto)		Czysta (netto)					
			Kg	gr	Kg	gr				
1	2	3	4				5	6	7	8
Na jednym wierszu podłużnym mogą być wpisane tylko towary tego samego rodzaju i przeznaczone do tego samego kraju.										

a) Zasadniczo waga winna być podana netto, w razie niemożności — brutto.

Podpis urzędnika celnego .... m. p. Urzędu Celnego

Przepisy rachunkowo-kasowe.

190.

OKÓLNIK

Część druga Okólnika Ministerstwa Skarbu Nr. 29 z dnia 20 marca 1928 r. L. D. VII. 216/2/28 (Dz. U. Min. Sk. Nr. 12, p. 176 z 1928 r.).

Zmiana niektórych postanowień przepisów rachunkowych i kasowych, dotyczących kredytów i wydatków budżetowych.

Do wszystkich władz centralnych, izb i kas skarbowych, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) oraz Centralnej Kasy Państwowej.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli uchyla w całości lub w części pierwotny tekst §§ 53, 54, 56, 58 — 60, 89, 167 i 168 Instrukcji dla kas skarbowych (Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 45, poz. 565 z r. 1921) tudzież wzór Nr. 30 do § 167 Instr. dla kas skarb., a natomiast nadaje wyżej wymienionym paragrafom wraz z napisem nad § 60 Instrukcji dla kas skarbowych nowe brzmienie w całości lub w części i ustala zarazem nowy wzór Nr. 30 do § 167 Instr. dla kas skarb.

B. W instrukcji dla kas skarbowych.

Do § 53.

W paragrafie tym w punkcie c) zamiast „Centralnej Kasy Państwowej" wstawia się „Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu".

§ 54.

Po otrzymaniu zarządzenia o otwarciu kredytu, kasa zapisuje otwarty kredyt do księgi kredytów (wz. Nr. 30 do § 167) i zawiadamia o tem w dniu otwarcia pismem (wz. Nr. 10) ten urząd, do dyspozycji którego kredyt został otwarty.

Zarządzenia, dotyczące otwarcia kredytów, a otrzymane bezpośrednio od Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu lub izb skarbowych innych okręgów, kasa przedkłada przełożonej izbie skarbowej najpóźniej w dniu następnym po ich otrzymaniu, z adnotacją o wciągnięciu do księgi kredytów.

§ 56.

Przenoszenie kredytu do kasy lub izby skarbowej innego okręgu tudzież do Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu (§ 20 Przep. rach. kas.) uskutecznia izba skarbowa po uprzednim zamknięciu odpowiedniej sumy kredytu w kasie swego okręgu.

§ 58.

Wpłatę uskutecznioną do kasy tytułem zwrotu części lub całości wydatku, pokrytego z kredytu, otwartego w tej kasie, w tym samym okresie budżetowym, pojętym łącznie z okresem ulgowym, zapisuje kasa na przychód do sum obrotowych i o zwróconą sumę powiększa kredyt w księdze kredytów. O wznowieniu kredytu kasa czyni odpowiednią adnotację na deklaracji, którą to adnotację podpisuje księgowy, i zawiadamia natychmiast urząd, w dyspozycji którego kredyt się znajduje.

Jeżeli kredyt otwarty jest nie w tej kasie, w której uskuteczniona została wpłata na jego wznowienie, lecz w innej, albo też w izbie skarbowej lub w Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu, to kasa, w której nastąpiła wpłata, zapisuje ją do sum obrotowych jako wznowienie kredytu i w dniu zarachowania wpłaty wysyła właściwej kasie, względnie izbie skarbowej lub Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu, zawiadomienie według wzoru Nr. 9-a celem wznowienia kredytu.

Kasa, w której otwarty jest kredyt, po otrzymaniu zawiadomienia i po stwierdzeniu na podstawie księgi kredytów, że zwrot dotyczy bieżącego okresu budżetowego albo okresu ulgowego, wznawia kredyt, nie przeprowadzając tego obrotu w dziennikach kasowych, i natychmiast zawiadamia o tem władzę (urząd) asygnującą, a na otrzymanem zawiadomieniu wzór Nr. 9-a umieszcza odpowiednią adnotację o wznowieniu kredytu, podpisaną przez księgowego. Otrzymane zawiadomienia wz. Nr. 9-a kasa po upływie miesiąca przesyła przy spisie przełożonej izbie skarbowej, która postępuje z niemi w sposób, wskazany w § 91 Przepisów rach.-kas.

Jeżeli wznowienie kredytu nie może być dokonane dla braku warunków, przewidzianych w § 59 niniejszej instrukcji, należy zawiadomienie wzór Nr 9-a zwrócić kasie, która je przesyła, celem wyjaśnienia lub właściwego zarachowania wpłaconej sumy, względnie przesłania tegoż zawiadomienia do izby skarbowej, jeżeli dowody kasowe zostały już do niej odesłane.

Zwroty wydatków budżetowych, następujące po zamknięciu okresów budżetowych oraz należących do nich okresów ulgowych, w których wydatki te były uskutecznione, zarachowuje się na dochód budżetu Ministerstwa Skarbu. O takich zwrotach kasa zawiadamia władzę asygnującą celem odnotowania ich w księgach (§ 18 Przep. rach.-kas.).

§ 59.

Deklaracja na wpłatę, dotyczącą wznowienia kredytu, powinna wskazywać, z jakiego kredytu wypłata była dokonana (dział, paragraf, pozycja, okres budżetowy) i gdzie ten kredyt jest otwarty, tudzież datę i numer asygnacji, na podstawie której wydatek był uskuteczniony oraz nazwę urzędu, który ją wystawił.

W wyjątkowych wypadkach, przewidzianych osobnemi zarządzeniami Ministerstwa Skarbu, deklaracje na wpłaty, dotyczące wznowień kredytów, mogą nie zawierać oznaczenia asygnacji.

Prostowanie błędnych zarachowań.

§ 60.

Jeżeli urząd, dysponujący kredytem, otwartym w kasie skarbowej, wystawi asygnację na nie-

właściwy tytuł budżetowy, to jeżeli dowody kasowe nie zostały jeszcze odesłane do izby skarbowej, kasa prostuje omyłkę na asygnacji i w księdze kredytów na podstawie pisma władzy, dysponującej kredytem, po wysłaniu zaś tych dowodów uskutecznia sprostowanie na podstawie zarządzenia izby skarbowej tylko w księdze kredytów.

§ 89.

Jeżeli władza asygnująca, której działalność obejmuje więcej niż jeden powiat, nadeśle do kasy skarbowej, w której ma otwarty kredyt, asygnację z poleceniem upoważnienia innej kasy swego okręgu do dokonania wypłaty, to kasa ta, po sprawdzeniu asygnacji w sposób, przewidziany w § 91 niniejszej instrukcji, obciąża kredyt, wypełniając przedziałki 10, 12 i 14 księgi kredytów, poczem umieszcza na odwrotnej stronie odcisk stempla następującej treści: „Kasa Skarbowa w . . . . upoważnia Kasę Skarbową w . . . . do wykonania" i przesyła asygnację właściwej kasie najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu. Upoważnienie na asygnacji powinno być podpisane przez naczelnika kasy i księgowego i zaopatrzone pieczęcią urzędową.

Kasa Skarbowa, upoważniona do wypłaty, zapisuje taką asygnację do księgi otrzymanych asygnacji (§ 169), nie badając jej w sposób, przewidziany w § 91 niniejszej instrukcji i nie przeprowadzając ani otwarcia kredytu ani wypłaty w księdze kredytów, i przechowuje ją do czasu zgłoszenia się odbiorcy. W razie wątpliwości co do autentyczności asygnacji względnie upoważnienia, kasa upoważniona porozumiewa się w trybie przyśpieszonym (telefonicznie, telegraficzne) z kasą, która nadesłała asygnację. Po uskutecznieniu wypłaty kasa dołącza asygnację do dowodów rozchodowych na ogólnych zasadach, a talon odsyła d kasy, która ją upoważniła do wypłaty. Ta ostatnia kasa odnotowuje dokonanie wypłaty w księdze kredytów i odsyła talon władzy asygnującej.

Przy wypłacie kasa stosuje się do postanowień § 94 niniejszej instrukcji.

Postanowienia ustępu 2 i 3 niniejszego paragrafu odnoszą się również do asygnacji, otrzymywanych z upoważnieniem izb skarbowych i Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu; w tym wypadku, kasa która zrealizowała asygnację, zwraca talon bezpośrednio władzy asygnującej.

Jeżeli władza asygnująca zażąda zwrotu niezrealizowanej asygnacji, kasa, upoważniona do wypłaty, zwraca ją tej kasie lub izbie skarbowej albo Centralnej Księgowości, od której ją otrzymała. Kasa lub izba skarbowa albo Centralna Księgowość, która udzieliła upoważnienia do wypłaty, po otrzymaniu niezrealizowanej asygnacji zmniejsza w swojej księdze obciążenie kredytu i odsyła asygnację władzy asygnującej.

Izba skarbowa podaje do wiadomości kas swego okręgu spis okręgowych władz asygnujących z wyszczególnieniem terenów ich działalności oraz Kas upoważniających i upoważnionych do dokonywania wypłat. Jeżeli teren ten obejmuje kasy, podległe różnym izbom skarbowym, wspomniany spis powinien być sporządzony po porozumieniu się obydwóch izb skarbowych.

Asygnacje, wystawiane przez przełożoną izbę skarbową z jej własnych kredytów, nie wymagają osobnego upoważnienia (§ 34 Przep. rach.-kas.).

§ 167.

Kontrolę kredytów i ewidencję wydatków, uskutecznianych z tych kredytów, kasy skarbowe prowadzą w księdze wzór Nr. 30.

W księdze tej otwiera się osobne rachunki dla poszczególnych tytułów budżetowych (działów, rozdziałów i paragrafów, a jeżeli kredyt otwarty został w pozycjach, także i pozycyj) oraz dla poszczególnych urzędów, dysponujących kredytami. Tytułu budżetu i nazwy urzędów dysponujących uwidacznia się w nagłówkach rachunków.

Za podstawę do otwarcia kredytów służą zarządzenia Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu względnie izby skarbowej.

§ 168.

Przedziałki 1 — 9 księgi wypełnia się w sposób, opisany w §§ 89, 90 i 92 Przepisów rachunkowo-kasowych. Sumy, wpływające na wznowienie kredytów do tej samej kasy, zapisuje się na podstawie dowodów przychodowych, sumy zaś, wpływające do innych kas, — na podstawie zawiadomień tych ostatnich, jedne i drugie — poszczególnemi pozycjami. O wznowienie kredytów zawiadamia się władze dysponujące zapomocą osobnych zawiadomień (§ 58).

Wszystkie otrzymane asygnacje kasa wciąga bezzwłocznie, jeżeli dla opłacenia ich posiada odpowiedni kredyt, nie czekając zgłoszenia się odbiorcy, do przedziałek 10 — 12. W przedziałce 13 wykazuje się kwoty asygnacyj, zwróconych władzy asygnującej z powodu niezrealizowania, o ile przedtem były zapisane w przedziałce 12. Po każdorazowem dokonaniu zapisów w przedziałkach 12 i 13, jak również po każdorazowej zmianie stanu kredytu w przedziałce 9, wykazuje się pozostałość kredytu w przedziałce 14. W przedziałkach 15 — 18 odnotowuje się sumy wypłacone.

Asygnacje wciąga się do księgi pod datą tego miesiąca, w którym zostały wystawione, chociażby kasa otrzymała je dopiero w następnym miesiącu.

Księgę kredytów zamyka się miesięcznie w sposób, opisany w § 97 Przepisów rachunkowo-kasowych.

W czasie trwania okresu ulgowego ewidencję niewyczerpanych kredytów prowadzi się w tej samej księdze w dalszym ciągu.

Po upływie okresu ulgowego sporządza kasa wyciąg z księgi kredytów na formularzu wz. Nr. 39 do § 112 Przepisów rachunkowo-kasowych z podziałem według urzędów i tytułów budżetowych (dział, rozdz., § i poz.) i przedkłada go w terminie czternastodniowym izbie skarbowej celem włączenia wykazanych w nim obrotów do wyciągu rocznego z ogólnej księgi kredytów i rozchodów budżetowych (§ 112 Przepisów rachunkowo-kasowych)).

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r. Z tym dniem tracą moc wszelkie sprzeczne z niem przepisy i rozporządzenia.

Podsekretarz Stanu:
(—) *Grodyński.*

Załącznik do L. D. VII. 216/2 z 1928 r.

Wzór 30.
Do par. 167 Instr. dla kas skarb.

Kasa Skarbowa w

KSIĘGA KREDYTÓW

na okres budżetowy 19

Nazwa urzędu dysponującego.

Nazwa miesiąca, data i numer zarządzenia, dotyczącego otwarcia kredytu lub powodującego zmiany w kredycie, oraz zaznaczenie skąd—dokąd kredyt jest przeniesiony	Otwarty kredyt i zachodzące w nim zmiany							Stan kredytu po dokonaniu zmian
	Suma kredytu otwartego na zasadzie rozporządzeń Min. Skarbu	Zwiększenie kredytu				Zmiejszenie kredytu		
		Wskutek przeniesienia kredytu z rachunku izb (kas) innych okręgów	Wskutek przeniesienia kredytu z innej pozycji budżetowej	Wskutek wznowienia kredytu przez zwrot pobranych sum		Wskutek przeniesienia na rachunek Centralnej Księgowości lub izb (kas) innych okręgów	Wskutek przeniesienia do innych pozycji budżetowych	
				Do kas okręgu izby skarbowej	Do kas innych okręgów			
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Budżet Ministerstwa **Dz.** **Rozd.** **Par.** **poz.** **Tytuł kredytu**

Obciążenie kredytu			Sumy zwróconych asygnacyj	Pozostałość kredytu (9 — 12 + 13)	Rozchody				UWAGI
Data i Nr. asygnacji	Nazwa kasy skarbowej która ma dokonać wypłaty	Sumy otrzymanych asygnacyj			Nr. asygnacji i data zrealizowania	Wypłacone kwoty			
						W kasie miejscowej i w innych kasach okręgu przełożonej izby skarbowej	W kasach okręgów innych izb skarbowych	RAZEM	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

191.

RUCH SŁUŻBOWY W MINISTERSTWIE SKARBU

(marzec 1928 r.).

Mianowani:

Prowizoryczna urzędniczka IX st. sł. Kubicka Jadwiga — rejestratorem w IX st dn. 8/III. 28 r.

Sekretarz w IX st. sł. Jankowksi Karol — referendarzem w VIII st. sł. dn. 30/III. 28 r.

Urzędnik VIII st. sł. w Okręgowym Urzędzie Ubezpieczeń w Warszawie Rytel Hieronim — asesorem w VIII st. sł. w Ministerstwie Skarbu od dn. 9.III. 28 r.

Przeniesieni:

Naczelnik Wydziału w V st sł. w Izbie Skarbowej w Warszawie *Bujak Bruno* do Ministerstwa Skarbu i mianowany Inspektorem Ministerjalnym w V st. sł. dnia 5.III. 1928 r.

Naczelnik Wydziału w Ministerstwie Skarbu w V st. sł. *Pomorski Wacław* do Dyrekcji Ceł w Warszawie w dotychczasowym charakterze służbowym dnia 31.III. 1928 r.

Referendarz w Ministerstwie Skarbu w VII st. sł. *Inż. Sommer Karol* do Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego w dotychczasowym charakterze służbowym dnia 28.III. 1928 r.

Przyjęci na kontrakt:

Jabłoński Rudolf — za wynagrodzeniem według V grupy upos. od 16.III. 1928 r.

Zwolnieni:

Prowizoryczny rejestrator w X st. sł. Kuczowa Marja Irena z dniem 31.III. 1928 r.

Drukarnia Państwowa, Miodowa 22. Nr. 41018. 27.IV. 28. 7500.